

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
istop. peti-vrata
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popus
Izide ob 4 zjutraj
rezen, pondeljka in
dneva po prežniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajev št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Vse je normalno

KDK s svojimi agitatorji in s časopisjem hoče na vsak način vzdržati atmosfero misteriozne neizvestnosti glede političnega položaja in razvoja političnih dogodkov. O vsakem koraku vlade in nastopih KDK skuša ta politična skupina zlasti med Hrvati ustvarjati javno mnenje, kakor da mora vselej slediti nekaj posebnega, čudovitega, zgodovinskega, odločilnega, tako da bi se človek moral za vsako politično novico, ki jo bere v teh listih, vprašati: Kaj pa bo sedaj? To dejansko agitatorji KDK tudi delajo. V svoji agitaciji skušajo ravno s tem vprašanjem, ki je vsikdar zastavljeno nekako tajinstveno, proroško, hliniti, kakor da bi vedeli, da bo vsak še tako neumen ukrep KDK ali še tako vodena politična izjava kakkega njenega voditelja imela nepričakovan učinek, da je proračunana na gotov tajinstven cilj. V Sloveniji je sicer te vrste agitacija prav brezplodna. Hrvatje morda trenutno še verujejo, ker so navajeni, da so verjeli, da je Radić mislil črno, ko je izjavljal belo.

Te vrste manevriranje KDK je sicer edini uspeh vse njene politike in če bi si ta sport KDK lahko dovolila čisto na svoj račun, bi nas to dalje ne brigalo. Toda, ker so tukaj prizadeji interesi miru, stalnosti in samozvesti državljanov, torej interes države in njenega mirnega življenja, zato je treba tudi o tem varanju javnosti resno govoriti.

Kaj bo? Z ozirom na politiko, ki jo sedaj dela KDK, ne bo prav nič, ker ničesar biti ne more. Sedanja politika KDK ne more imeti na razvoj državnega življenja nobenega učinka. Politika abstinence ni imela nobena učinka na Dunaju, čeprav so jo vodile češke kapacitete svetovnega slovesa, politika abstinence, ki jo je vodil Stepan Radić sam, je vodila v popoln polom in v strašno ponižanje hrvatskega naroda in Radića samega. Kako naj sedaj mali Radićev naslednik z isto taktiko in z istim političnim sredstvom žanje uspehe? Zgodovina jim pove, da so zašli v mrtvo stezo, s katere ni nobenega izhoda razen nazaj.

Tega osnovnega, naravnega pravila ne premakne nobena afera, nobena senzacija, naj jo KDK še tako našopiri in našemi. Kilometrski izjave za tu- in inozemstvo, seje in sestanki po raznih delih države, brzoyajke v inozemstvo, vse to so zgolj papirnate bombe, ki se razpočijo, kakor hitro so nastale.

Voditelji KDK to sami dobro vedo. Mislijo le, da se jim bo posrečilo še dalj časa držati narodne mase v tej javni prevari in v pričakovanju nekaj posebnega. Medtem pa ogromna politična skupina zapravlja čas in moč v popolni brezplodnosti in destruktivnosti. KDK čaka, da bi ji kdo na krožniku prinesel gloriolo političnega mučeništva in da bi ji kdo dal nimb, v katerega bi potem gledali hrvatski volivci, kot so gledali v Stepana Radića. To je ves zmisel in namen taktiziranja KDK.

Korist naroda in države je drugje. Država potrebuje politično stabilnost in zahteva plodno zakonodajno delo. Državni interesi terjajo, da narodna skupščina vsaj približno tako plodovito in dobro dela, kot je delala zadnje tedne pred zaključkom poletnega zasedanja. Narod pričakuje, da bo skupščina v jesenskem zasedanju izpolnila, kar je obljubila, preden je odšla na počitnice in da bo v novem zasedanju po 20. oktobru zastavila nov program in ga tudi izvršila. Če bo narodna skupščina in vlada vztrajala, kakor je vztrajala doslej, bo to njeno delo samo po sebi pomendralo in zapostavilo ničevno in razdiralno akcijo opozicije v abstinenci. Vlada in narodna skupščina bosta samo s tako velikim in naglim izpopolnjevanjem naše zakonodaje in izboljševanjem uprave uspešno visoko dvignili občo urejenost, ustaljenost ter enakopravnost in zaupanje v državo, da se rešna, nestvarna manevriranja KDK sploh poznala ne bodo.

KDK si želi obznane. Pribeževič bi silno rad igral hrvatskega narodnega mučenika. Vlada na to uho ne sliši. Ona sicer zahteva brez-pogojno izpolnjevanje zakonov od vsakega, tudi od voditeljev KDK, toda izjemnih odredb proti kakim strankam ali političnem gibanju vlada noče uporabljati. Tozadevno orojje spada samo v skladišče bivšega ministra Pribeževiča. Imamo zakone in imamo oblasti, ki jih izvršujejo. Te oblasti so dolžne vsakogar, ki zakon krši, klicati na odgovor. Kdor zakona ne spoštuje in ne izpolnjuje, naj potem samemu sebi in svojem delu delu pripisuje, če bo kaznovan. Mučeništva pa si gospodje KDK iz tega ne bodo kovali.

Dejansko je torej razvoj našega notranjega državnega življenja že srečno prešel preko vseh količjak resnih nevarnosti in vznemirjenj

Seljački dom v Zagrebu v ognju

6 Zagreb, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Danes okrog 2. popoldne se je razlegla po zagrebskih ulicah tromba gasilcev, ki so hiteli z brizgalnicami proti Seljačemu domu, v katerem je izbruhnil požar. Najprej se je opazilo skozi okno glavne dvorane ogenj. V tej dvorani so spravljene spomini s pogreba Stjepana Radića: žalni trakovi, zastave itd. V dvorani je polno lesenega pohištva. V prvem trenutku se ni moglo misliti na reševanje, ker slučajno ni bilo vode v hidrantu. Gasilec se je posrečilo ogenj omejiti. V tem trenutku pa se je na strehi in podstrešju znova pokazal plamen ter gost dim. Razen pohištva v dvorani je zgorel del strehe nad pročeljem. Po dveh urah se je gasilec posrečilo pogasiti. Škoda je velika. Nekateri računajo, da znaša nad milijon dinarjev. Seljački dom je zavarovan. Razen pohištva so zgoreli vsi spominki na Radića, ki so bili v tej dvorani ter bili pripravljeni na spominski dan, ki bi se imel tu vršiti.

Požar je opazovalo okrog 2000 ljudi. Naravno je, da so potem krožile najrazličnejše govorice o vzroku požara. Vaš dopisnik je čul najrazličnejša mnenja. Zal se je videlo, kako daleč je zagrebski tisk v svojem hujskanju zavedel občinstvo, ki je govorilo, da so ogenj podtaknili belgrajski plačanci. Nekateri so celo govorili, da so ga podtaknili vojaki. Vse to so pa le prazne govorice, ki običajno nastajajo na takih krajih.

Popoldanski listi, ki so takoj nato izšli, so prinesli poročila o požaru. Prvi je izšel »Hrvat« v posebni izdaji, v kateri trdi, da se je požar istočasno pojavil na dveh mestih, kar dokazuje, da je bil podtaknjen. »Narodni val« odkrito trdi, da so ga zaigali belgrajski plačanci. Dalje trdi, da so neposredno pred izbruhom požara odšli iz doma tri osebe v vojaški obleki. »Narodni val« trdi, da je požar nastal na dveh mestih. »Obzorje« popisuje dogodka ter pravi, da je v dvorani gorelo pred Radićevo sliko okrog 20 voščenih sveč. »Riječ« se drži rezervirano in ne govori o vzrokih požara. Vaš dopisnik se je obrnil na razne strani. Misli se, da je požar nastal po nesrečnem slučaju. Odločno se zavrača misel, da bi se moglo vojaštvo vpreči v tako stvar. Sploh ni misliti, koliko bi to koristilo režimu in koliko škodovalo HSS, ker je zgorelo del poslopja, ki je visoko zavarovan. Če je ogenj podtaknjen, so to napravili temni elementi. Nekateri resnejši so mnenja, da bi se v tem slučaju moglo misliti, da so tu vmes roke makedonstvujučih. Ker je preiskava še v teku, se ni moglo od policije ničesar zvedeti. Od priče, ki so izpovedale, da so videli izbruhni požar na dveh mestih in da so šle iz doma tri vojaške osebe, je pozneje ena priča pričela svoje izjave preklicevati, ker da je bila preje pijana.

Preiskava se vodi v tej smeri, ali je požar nastal pod streho ali v predvorju, kar je popolnoma mogoče. Požar je mogel priti iz predvorja v podstrežje ali pa narobe iz podstrežja v predvorje. Na ta način bi se dal razlagati videz, da je požar nastal istočasno na dveh mestih. Preiskava se bo končala jutri.

Zagrebske gorostasnosti

6 Zagreb, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Kljub demantijam iz Belgrada, da bi vlada sklenila kakšne stroge ukrepe proti KDK, se neprestano širi razburiljive vesti o nekih ukrepih Belgrada proti Zagrebu. Tako prinaša »Narodni val« senzacionalno vest, da nameravajo iste osebe, ki so podtaknile ogenj v Seljačemu domu, z bombe dvigniti v zrak arkade, kjer so pokopani Stjepan Radić, Pavle Radić in dr. Basariček. »Narodni val« pristavlja, da se je ta vest poslala interparlamentarni zvezi in uredništvom vseh velikih dnevnikov. Vest je opremljena s komentarjem, polnim izrazov hujskanja proti Belgradu.

Nova afera s Slavensko banko

6 Zagreb, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Kakor je zvedel Vaš dopisnik, je prišla te dni na dan velika nečastna afera KDK v stečajni Slavenske banke d. d. v Zagrebu. »Jugoslavenska Stampa« v Zagrebu je dolgovala s dnem 25. sept. 1926 na temelju preje sklenjene pogodbe, s katero je izravnila dolg 6 milijonov Din Slavenski banki, d. d. v Zagrebu znesek 2 milijona Din. Na to vsoto bi imela plačevati 12% obresti. Za glavnico kakor za obresti je jamčila Slavenski banki Hrvatska eskomptna banka v Zagrebu, ki se je, kakor znano, fuzionirala z največjo zagrebsko banko Hrvatsko zemaljsko hipotekarno banko. »Jugoslavenska Stampa« se je skušala rešiti tega neugodnega dolga, ki je obenem pomenjal najsigurnejšo terjatev stečajnine Slavenske banke, d. d. v Zagrebu. Kar je poskušala, to se ji je posrečilo. Slavenski banki je ponudila za poravnavo tega dolga znesek 800.000 Din, pozneje pa 1.300.000 Din. Upniški odbor je na poslednji seji sklenil, da se ponudbi sprejme samo v tem slučaju, če »Jugostampa« takoj plača 1.500.000 Din. S to pogodbo je stečajnina Slavenske banke izgubila na dolgu, ki je danes znaša 2.400.000 Din, znesek 900.000 Din, razen tega obresti, ki so bile sigurne. Treba je namreč opozoriti, da se je stečajnina Slavenske banke vložila v to banko (Hrvatsko zemaljsko hipotekarno banko), katere je imela jamstvo za ta dolg »Jugoslavenska Stampa«, po 6—7%. Dosedaj je imela vloženo mnogo večjo vsoto po 12%. Kakor smo zvedeli, zatrjujejo nekateri člani upniškega odbora, da jih je namestnik stečajnega upravitelja dr. Gmajner, radikalni disident, sedaj radičev, napočno obvestil in da stoji v zapisniku o tem, da je ta nova pogodba v korist stečajnine. Kakor je Vaš dopisnik zvedel, se je za to pogod-

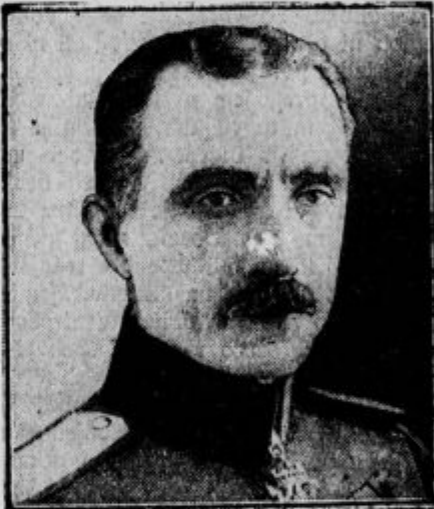
bo posebno zavzemal vodja radičevcev dr. Dr. Marušić. Ker je ta pogodba v očividnem protislovju z interesi stečajnine Slavenske banke, d. d. v Zagrebu, je Vaš dopisnik zvedel, da stečajno sodišče tega ni odobrilo, čeprav je »Jugoslavenska Stampa« podvzela vse, da bi se pogodba izvršila. Iz vsega se vidi, da so eksponenti KDK v odboru stečajnine Slavenske banke, d. d. v Zagrebu delali v očitno škodo upnikov, posebno malih vlagateljev, da bi s tem pomogli svojemu tisku. (Jugoslavenska Stampa« izdaja »Novosti«.) Zanimivo je pripomniti, da se je ta seja vršila ravno takrat, ko ni bil navzoč stečajni upravitelj Ivica Kovačević. Naloga stečajnega sodišča je vse-kakor, da to stvar privede na jasno.

Ostanki glavnega odbora NRS

6 Belgrad, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Toliko pričakovana seja glavnega odbora NRS se je danes vršila. Vendar so njeni sklepi taki, da ne morejo v javnosti vzbuditi tistega zanimanja, kakor se je tej seji poskušalo dati. Stanojevič seji ni prisostvoval in je s tem takozvani glavni odbor dobil poslednji udarec, ki ga je še mogel dobiti. Od 20 živih, pred desetimi leti izvoljenih članov, je seji prisostvovalo 12 članov, med njimi Marko Trifković, Ranko Trifunović, Lukarevič in slični neizvoljeni prvaki NRS. Poleg tega malega števila prisotnih vzbujajo pozornost tudi komentar njihove resolucije, ki so jo na današnji seji sklenili. Resolucija se glasi:

»Marko Trifković je poročal o ustanovitvi političnega strankinega tajništva, ki je v temeljnem nasprotstvu s strankinimi pravili. Čitala so se poročila posameznih organizacij, ki so jih poslale glavnemu odboru organizacije iz cele države. Po vsestranski debati je glavni odbor sklenil: Po pravilih NRS vodi glavni odbor NRS vse strankine posle. Edini glavni odbor razpravlja med strankinimi organizacijami, sklicuje shode in zborovanja, z eno besedo: izključno on je upravičen in po-klican, da vodi strankine posle.«

Nato pravi resolucija, da je Vukičević kljub tem jasnim odredbam strankinih pravil, vodil politiko, ki je škodovala NRS, ki je zmanj-

General Volkov, bolgarski vojni minister, ki je te dni podal ostavko. Vzrok so macedonske revolucionarne zmede.

šala njeno konstruktivno moč. Vsled tega je NRS pri poslednjih volitvah padla za približno 30 poslancev. Radi tega se organizacije pozivajo, da naj dalje pošiljajo glavnemu odboru poročila o vseh nelegalnih akcijah s katerekoli strani. Dalje se poudarja, da se bodo važnejši sklepi napravili, ko pride v Belgrad prvi podpredsednik Aca Stanojevič, ki ga pričakujejo v teku tega tedna.

Kakor rečeno, ni resolucija našla nobenega odmeva. Smatra se kot akt osebnega čina g. Trifkovića proti predsedniku radikalnega kluba Vukičeviću. Resoluciji se ne pripisuje noben političen pomen.

Zanimivo je, da sta enemu delu te seje pristvovala tudi dva ministra dr. Stanić in dr. Subotić, ki sta, ko sta videla, kateri člani so navzoči, tudi sama odšla, ne da bi se bila udeležila kakršnekoli razprave, ki se je vršila na tej seji.

Ahmed Zogu še ni kralj

6 Tirana, 27. avgusta. (Tel. »Slov.«) Albanski presbiero javlja, da je albansko prebivalstvo o priliki otvoritve ustavodajne skupščine v velikih zborovanjih po vsej državi izražalo svoje veselje radi začetka parlamentarnega delovanja. Na teh zborovanjih se je Albanija proglasila za kraljestvo in sklenilo, da se krona legendarne junaka Skender bega ponudi Ahmed begu Zoguju. Tudi prebivalstvo glavnega mesta ga je na večerajšnjem velikem zborovanju izklicalo za kralja. Zborovanja so se vršila v popolnem miru.

»Corriere della Sera« poroča o otvoritvi albanske narodne skupščine. V Tirani je bil ustavljen ves promet, trgovine so bile zaprte. Prebivalstvo z dežele je v velikih tramvajih prihajalo v glavno mesto. Pred otvoritvijo narodne skupščine so se vršile udanostne manifestacije pred vilo Ahmed beg Zoguja. Poslanica Ahmed beg Zoguja je vsebovala samo nepolitično formalno pozdravno brzoyajko. Najprvo so se morali verificirati mandati in v torek bo najbrže debata o obliki vladavine.

Venizelos se pogaja s Turki

6 Atene, 27. avgusta. (Tel. »Slov.«) Ministrski predsednik Venizelos je odredil, da se prično za novo pogajanje s Turčijo radi ureditve vprašanj, ki so nastala radi preselitve maloazijskih Grkov v Grško in trških Turkov v Turčijo. Venizelos namerava rešiti vsa vprašanja, ki so že več let nerešena med Grško in Turčijo; misli se pa, da bo povrnitev posestev, ki jih je turška vlada zaplenila Grkom, zadela na težkoče.

Protestantovske cerkve za mir.

6 Praga, 27. avgusta. (Tel. »Slov.«) V praškem parlamentu se je začel danes svetovni kongres za mirovno prijateljstvo in sodelovanje za mir s cerkvami. Razen katoliške cerkve se ga udeležujejo skoro vse krščanske cerkve. Kongresa se udeležuje več kot 500 delegatov iz vseh delov sveta. Češkoslovaški predsednik Masaryk je kongresu poslal pozdravno brzoyajko, v kateri je Kristusovo zapoved o ljubezni do bližnjega označil kot »pre-poved vsake sile in napadalnega duha«, na drugi strani pa kot »dovoljenje za obrambo«. Prvi večji govor je imel predsednik nemškega državnega sodišča dr. Simons o »moralični in verski podlagi svetovnega miru«. Američan Mac Dowell je izročil kongresu in izvod Kellogovega pakta, ki ga je Kellog lastnorочно podpisal, in poročal o razgovoru s Kellogom, preden je odpotoval v Evropo, v katerem je Kellog izjavil, da more postati njegov pakt med narodi moralno učinkovit le tedaj, če bodo cerkve obenem sodelovale pri razoro-žitvi.

Zakaj je zmagal Venizelos

(Od našega dopisnika.)

Georges Lambridis — Atene.

Venizelosov volivni uspeh je povsem nepričakovan in pomeni popravilo strašnega poraza, ki ga je doživel novembra 1920. V politični zgodovini Grčije je izid sedanjih volitev novost; kajti nikdar do sedaj še nismo doživeli takega političnega poloma. Venizelos je dobil 1. 1920 vkljub porazu vendarle 110 od 260 poslancev.

Dr. Georges Streit, bivši zunanji minister in grški poslanik na Dunaju je doživel tako v Atenah kot v Patrasu, kjer je kandidiral, popoln poraz. Volivni izid je pripisati samo nenadni spremembi javnega mišljenja v prid Venizelosu in nikakor ne dejstvu, da je bil dr. Streit med svetovno vojno nasprotnik Venizelosove zunanje politike. To vprašanje se v volivnem boju sploh ni obravnavalo. Streit tudi ni edini rojalist, ki je bil poražen. Metaxas je imel n. pr. 40 pristašev v prejšnjem parlamentu, sedaj pa komaj 3 ali 4; in to vkljub temu, da je storil domovini kot politik in častnik mnogo uslug. Tudi on ni mogel prodreti. Voditelj neuklonljivih rojalistov Vozykis, ki je bil skozi 25 let stalno voljen na Peloponezu, sedaj ni dobil mandata. Rojalisti so bili tepeni v trdnjavi — Peloponezu, pobiti torej na ozemlju, kjer je do sedaj Venizelos vedno zgubil. Venizelisti so dobili povsod absolutno večino. Uspeh je presenetil celo republikance.

Kako naj pojasnimo to spremembo? Upoštevati je, da ni šlo samo za naklonjenost med grškimi begunci, ki so po vojaškem porazu 1. 1922 pribežali iz Male Azije v Evropo in bili dolgo časa pristaši Venizelosa, ampak da gre za voljo večine dežele, ki Venizelosu do sedaj ni bila prijazna. Dejstvo tega mednarodnega preokreta je gotovo nekaj svojevrstnega, posebno če se gleda nanj iz inozemstva in se ne pozna razlog. Imeti moramo predvsem pred očmi nagljenost Orkov do sprememb, lastnost, ki je zelo značilna za sodobno Grčijo in ki se mora deloma pripisati na račun klimatičnih vplivov, ki se ravnotako hitro spreminjajo kot razpoloženje in čustva. Pa tudi drugi momenti so pri tem odločilno vplivali. Obstojata gotovo zaničevanje največjega dela rojalističnega javnega mnenja nasproti večini rojalističnih voditeljev, kakor tudi nasproti republikanskim voditeljem; in obstoja želja, ki je nastala pri zmernejših rojalistih, da se še enkrat poskusi z Venizelosom, ki je kljub svojim napakam in pretiravanjem v svoji zunanji politiki in posebno med svetovno vojno uvedel dobro notranjo upravo, ki je državo moderniziral in izvedel važne reforme na kulturni in gospodarskem polju. Takratna doba Venizelosove uprave je še danes v spominu kot zgodnja doba dobre uprave, katero je svetovna vojna naenkrat porušila. Izid volitev je pokazal, da hoče javno mnenje nazaj k tisti plodoviti reorganizaciji v notranjosti. Poznejša vladna doba Venizelosa od 1. 1917 do 1920 ne spominja več na prvo, ki je bila za zgodovino nove Grčije tako važna. Venizelos je zanemarljivo notranjo reorganizacijo, ker je imel z diplomacijo in organizacijo vojske preveč posla. To dejstvo je vznevoljilo takratno Grčijo in bilo tudi vzrok poraza 1. 1920. Nadaljnji vzrok je gospodarska kriza, ki teži nad deželo več kot eno leto in ki je naravna posledica revolucij in diktatur, ki so še vedno končale z nezažrtljivo novih davkov. Mnogi, ki sicer niso prijatelji Venizelosa, znajo ceniti njegove organizacijske sposobnosti in so glasovali zanj v nadi, da zmaga nad gospodarsko krizo, ki ravno delovno ljudstvo najbolj interesira.

Mnogo je pripomogel tudi čas sam na sebi. Osem let je preteklo, odkar je bil Venizelos poražen in njegova povrnitev v politično življenje ni našla tiste odpornosti pri rojalistih, s katero so mu nasprotovali v prejšnjih letih. Vsekakor pa bo glavni vzrok Venizelosovega uspeha spoznanje tako rojalističnih kot republikanskih volivcev, da je namreč armada popolnoma udana Venizelosu, in sicer bolj kot kakemu vojaškemu ali političnemu voditelju. Dokler ima Venizelos moč, je vsaka nevarnost nove vojaške revolucije popolnoma izključen. Grčija pa ve, da so bile vojaške revolucije za grško gospodarstvo usodne.

Venizelos ima danes izredno moč. Čas pa bo dokazal, kaj bo iz nje naredil. Njegova ne navadna preizkušnost tako v zunanji kot notranji politiki ga bo čuvala pred napakami preteklosti. L. 1920 ga je narod zapustil, ker je zanemarljivo upravo. Na drugi strani sta Francija in Anglija pustili Grčijo na cedilu, ko je bila tepeha od Turkov v Mali Aziji. Narodu se je govorilo, da to radi tega, ker hoče poklicati nazaj na prestol kralja Konstantina. Venizelos bo s svojim malim narodom brezdvoma vse poskusil, da se ohrani mir. Sicer pa se je v zadnjih letih marsikaj spremenilo, kar zadeva Venizelosa in grško zunanjo politiko. Turki niso grški sovražniki in najbrže je tudi Anglija spremenila svoje mnenje do Venizelosa, in to od časa, ko je vodil pogajanja za ureditev grško-angleških vojnih dolgov. Tedaj je namreč Venizelos zastopal stališče polne grške neodvisnosti, kar je vzbudilo nemalo nevolje v angleških krogih. Nova angleško-francoska zveza gleša na sebi pa napoveduje novo dobo tudi v politiki Grčije.

DUNAJSKA VREMENSKA NAPOVED.

Oblačno, verjetno od časa do časa dež, zaenkrat pa še soparno.

Pevski zbor Glasbene Matice. Danes torek ob 20. uri pevka vaja za mešani zbor. Odbor.

Oklic na ves svet, da dela mir

Kellogova pogodba najsvečanejšje podpisana

Najveličastnejši dan v Parizu.

v Pariz, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Za današnji podpis Kellogovega pakta se je Pariz odel v Slavnostno obleko, kakršne dosedaj še ni bilo. Na vseh uradnih poslopih so izobešene zastave in okrašeni grbi. Quai d'Orsay, kjer se vrši podpis pakta, je okrašen z zastavami vseh držav, ki so se udeležile podpisa in s katerimi je Francija v prijateljskih odnosih. Poleg ameriške zastave visi nemška zastava. Okoli Quai d'Orsaya je zbrana nepregledna množica ljudi, da vidijo na lastne oči prihod raznih državnikov. Že ob drugi uri popoldne je bilo zbranih mnogo radovednežev. Na stopnicah, ki vodijo k vestibulu palače, se je postavila množica fotografov. Pri vratih stoji kot straža Švicar s helebarde in dvema slugama v zgodovinski noši. Ministre je pozdravljali s trikratnim udarcem helebarde ob tla, poslanike pa z dvakratnim udarcem. Že ob pol treh, pol ure pred začetkom uradnega akta, so se pripeljali ministri. Kot prvi je prišel v zunanje ministrstvo Kellog v spremstvu atašeeja. Peljali so ga v Briandovo delovno sobo, kjer so se zbrali posamezni ministri in poslaniki. »Urna dvorana«, v kateri se je vršil akt podpisa, in sosedne dvorane so se kmalu napolnile s povabljenimi gosti. V prvi vrsti sedežev je vzel prostor Poincare med Kellogovo in svojo soprogo. Levo in desno od njega so sedeli člani francoskega kabineta, za njimi pa diplomatski kor in osebnosti tujih misij. Na mali mizi v sredini je ležala razgrnjena pogodba, natiskana v državni tiskarni kot mojstrsko delo tipografije in krasnih zlatom okrašenih usnjatih platnicah. Besedilo je angleško in francosko na treh straneh, četrta stran pa je prosta za podpise in pečate. Ko je ura odbila tri, so pooblaščenči slovesno vstopili v dvorano. Za Švicarjem, ki je prejel stal na vratih z dvema slugama z meči, je vstopil Briand in delegati v vrstnem redu, kakor je bilo določeno v protokolu. Dr. Stresemann je vstopil kot prvi, dr. Beneš kot zadnji. V dvorani so vsi vstali s svojih sedežev, zastopniki 15 držav pa so v istem redu kakor so prišli zavzeli mesta pri mizi. Prižgali so 8 velikih metalcev luči, da se je dvorana svetila v sijajni svetlobi in da je nastala še večja vročina, ki je bila že itak neznosna. Fotografji so začeli poslovati, da naslikajo vse podrobnosti ceremonije. Dogovorilo se je, da v retoričnem pogledu samo francoski zunanji minister izreče svoj pozdravni govor. Ker je Briand govoril v imenu vseh, je odpadla za druge dolžnost odgovorov.

Briand — slavnostni govornik.

Briand je govoril zelo učinkovito, toda brez prenapetih besed in misli, kakršnih je svet sicer navajen pri sličnih prilikah. Svoj govor je začel z zagotovilom, da nobene besede niso dovolj slovesne, da bi bile zadostne za ta veliki trenutek. On bi mnogo rajši videl, če bi se pooblaščenči posameznih narodov vzdignili na slovesen način, da podpisajo akt. Vendar pa ima dolžnost, da v imenu Francije da izraza čustvom naroda in čustvom zadoščenja, da so se danes v Parizu zbrali oni, ki imajo podpisati mirovno pogodbo. Nato se je obrnil na Kelloga in se mu zahvalil za to, da je prevzel dolžnost, da z vso avtoriteto svojega imena in vse države, ki jo zastopa, manifestira vero vsega sveta v novo pogodbo. Če je Kellog danes zavzel svoje mesto v isti dvorani, kjer se je sivečeno njegov vzvišeni prednik, predsednik Wilson udeleževal dela pri mirovnih konferencah, potem Kellog z upravičenim ponosom lahko premeri pot, ki se je od tedaj storila, ko sta Francija in Združene države sami proučevali možnosti obširnega diplomatskega dela za mir. Kellogov optimizem in trdnost sta premagala vsako skepto. S polno lojalnostjo in najboljšo voljo je z jasnimi razpravami razpršil pridržke ostalih držav in dosegel tako njihovo popolno zaupanje. Nato se je obrnil k dr. Stresemannu in nadaljeval: Kateri lepši nauk se lahko da civiliziranemu svetu, kakor pogled, da se je za podpis te pogodbe proti vojni, Nemčija iz lastnega nagiba in v popolnem sporazumu postavila ob stran ostalih podpisnikov, ki so bili dolgo časa njeni nasprotniki. Pomen tega je tembolj učinkovit, ker daje zastopnikom Francije priložnost, da prvič po več kot pol stoletju slovesno sprejmejo zunanjega ministra Nemčije na francoskih tleh in ga enako častijo, kakor vse druge inozemske tovariše. Pristavlja še, da če je ta zastopnik Nemčije vrh tega še dr. Stresemann, se more govoriti o posebni sreči, če morem temu zaslužnemu državniku z velikim duhom in pogumom izkazati svoje počaščenje, ki že več kot tri leta posveča vso svojo odgovornost za delo evropskega sodelovanja in ohranitev miru. Ker Briand ni mogel vseh udeležencev posamezno naštet, se je omejil samo še na angleškega zunanjega ministra Chamberlaina, ki se, bodisi osebno ali ne, vendarle udeležuje te velike mirovne manifestacije. Nato je nadaljeval: Gotovo ne pretiravam, da današnji dan pomenja mejni kamen v zgodovini človeštva. Prvič na svetu se dela na mirovnem načrtu, ki je pristopen vsem narodom sveta in se na tem mirovnem kongresu vrši nekaj drugega, kakor pa da bi se določevali neposredni pogoji kakega separatnega miru, določenega vsled vojnih odločitev. Prvič na svetu se je zgodilo, da

tu ne gre za neposredno likvidacijo kake vojne. Ta »pariški pakt«, ki je rojen iz duha miru samega, je lahko in mora biti pogodba mednarodne slege. Lokarnske pogodbe, ki so nastale po Dawescvem načrtu, so bile že navdahnjene s tem novim duhom, ki danes dobiva popolnega izraza z današnjim paktom. Tudi Društvo narodov, ki je navdahnjeno z istim duhom, ni tako obezno in absolutno, kakor je novi pakt. Društvo narodov pa, ki je veliko podjete političnega zavarovanja proti vojni in silna naprava za mir, se podpisava mednarodnega pakta lahko samo veseli, ker predstavlja zanj splošno vzajemno zavarovanje. Kaj pa je nova koncepcija tega pakta proti vojni? Prvič na svetu se v pogodbi odklanja vojna brez pridržka kot sredstvo narodne politike, in sicer v njeni posebni in najnevarnejši obliki: egoistična in enostranska hotena vojna. Taki vojni, ki se je svoj čas smatrala za dvojno pravo in ki je predstavljala bistveno pospeševanje narodne suverenosti, se danes uradoma odvzema ono, kar je pomenilo njeno največjo nevarnost: zakonitost.

Ker nima več zakonitosti, je vojna izpostavljena gotovemu grajanju in verjetnemu sovraštvu vseh, ki so podpisali pogodbo. Posledica te s pravico obsojene vojne je ta, da so končno odpravljene latentne nevarnosti te »ultima ratio«, ki je trajno grozila gospodarskemu, političnemu in socialnemu življenju narodov. Odprava vojne daje mednarodnim razpravam končno potrebno pravo svobodo. Tudi mali narodi s tem končno pridobijo svojo popolno neodvisnost. Izginilo bo tudi napačno mnenje, da je narodni interes odvisen od vojaških del. Taka pogodba je učinkovita, tudi če ji zaenkrat manjkajo sankcije. Nobena država se ne bo upala, naprti si obsodbo vseh držav, ki so pogodbo sopodpisale, in se izpostaviti nevarnostim splošne solidarnosti, katere posledice bi le predobro čutila. Nato se je Briand spominjal onih držav, ki se iz »praktičnih razlogov« še ne morejo udeležiti podpisa. Izrazil je upanje, da, četudi danes podpisuje pogodbo samo 15 pooblaščenec, bodo le-ti vendarle imeli za seboj odobravanje vseh človeštva. Zato je francoska vlada na svojem zunanjem ministrstvu razobesila zastave vseh narodov. Briand je v nadaljnjem svojem govoru zapel visoko pesem miru in apeliral na ves svet, da ga podpira, kakor tudi tiste njegove tovariše v evropski diplomaciji, ki delajo na istem cilju.

Nato se je prebrala pogodba, in sicer v francoskem in angleškem jeziku in prestavila. Nato se je vršil podpis sam. Kot prvi se je dvignil dr. Stresemann, katerega je spremljal uradnik protokola. Nato so se vršili podpisi po abecednem redu, tako da je češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš prišel zadnji na vrsto.

Poročilo dr. Šečerova

v Berlin, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Medparlamentarna unija se je na današnji konferenci pečala še enkrat z odločbo Lindhagen, katero je svet interparlamentarne unije označil za neprilumno za razpravo v plenumu. Nato je konferenca na predlog predsednika Schückinga zavzela svoje stališče glede Kellogovega pakta z brzojavko, s katero v imenu medparlamentarne unije najprilicneje pozdravlja sestavitelje pakta Kelloga in Brianda in one države, ki so se podpisale udeležile ter izreka željo, da bi se tudi vse ostale države pridružile temu paktu. Nato s je konferenca bavila s vprašanjem naseljevanja in izseljevanja. Poročilo je podal član jugoslovanske delegacije dr. Šečerov. Predlagal je, da naj vsaka država ima pravico, da uredi priseljevanje v njeno ozemlje. Ker pa izvrševanje te pravice lahko kvarno vpliva na mir, je interparlamentarna unija izreka željo, da naj vse države sklenejo dvostranske pogodbe, da bi bile sposobne zagotoviti socialno stanje izseljencev.

Finančna delegacija objavlja uradno:

Generalna direkcija davkov je z brzojavnim razpisom z dne 14. avgusta 1928, številka 103.275, naročila vsem davčnim uradom in finančnim upravam v državah, da naj zapadle davke energično izterjajo in generalno direkcijo vsakih deset dni telefonično obveščajo o uspehu davčnih plačil.

Nekateri ljubljanski in zagrebški listi so o tem poročali v taki obliki, da so bralci mogli dobiti vtis, da je bil ta nalog izdan samo za Slovenijo. Poročali so tudi, da morajo davčni uradi v Sloveniji na podlagi tega razpisa takoj in brez vsakega odloga izterjati vse zaostale davke ne glede na to, v kakem gmošnem položaju se nahaja prizadeti davkoplačevalec in ne glede na to, da so bile svoj čas dovoljene razne olajšave. Ker ima tako poročanje očividni namen, da vznemirja slovenske davkoplačevalce, moram odločno demantirati vest, da je bil gornji razpis izdan samo za Slovenijo, in konstatirati, da so vse po finančnem zakonu dovoljene oziroma sicer pravno veljavne priznane plačilne olajšave i nadalje ostale v veljavi.

Finančni delegat: Dr. Rupnik s. r.

Poslanec Smodej o HSS

V nedeljo, 26. avgusta, se je vršil v Devici Mariji v Polju pri Ljubljani sestanek krajevne organizacije SLS, ki je bil zelo dobro obiskan. Poročal je nar. poslanec Fr. Smodej, ki je z ozirom na zadnjo sejo KDK v Ljubljani izrekel sledeče značilne besede:

KDK si izbira za svoje seje iz agitatoričnih ozirov razna mesta. Prišla je tudi v Ljubljano, da bi za svojo ponesrečeno takotiko agitirala med Slovenci in vzbudila drugod mišljenje, da so Slovenci v njenem taboru. To dokazujejo napihnjena poročila njenega časopisa. Ljubljana je pa samo dokazala, da je kulturno mesto, kamor nihče ne nosi glave na trg in je mogla KDK kljub hujskajočim govorom njenih velmož brez vsakega najmanjšega incidenta zborovati. Ljubljana kot prestolnica Slovenije je s suverenim prežirov šla preko te akcije KDK, kakor da bi je ne bilo. Mi moremo neresni ton predsednika KDK g. dr. Mačka v izjavah, naperjenih proti Slovincem in slovenskemu jeziku samo obžalovati. Nikdar nismo bratom Hrvatom iz drugih taborov dali povoda za napade na SLS in nikdar nismo govorili o vodstvu HSS tako prostaško, kakor govorijo njeni voditelji o SLS. Če je šla HSS druga pota kakor mi, naj to pripisuje sami sebi in ne nam. Nismo mi leta 1925. zapustili in izdali HSS, mi, ki nikdar nobenega pakta nismo prelomili. Tedaj je HSS brez najmanjše naše krivde padla nam v hrbet, prešla brez vsakega predhodnega obvestila svojih zaveznikov v nasprotni tabor, brez vsakega povoda in resnične podlage denuncirala svoje dotedanje slovenske zaveznike in s tem napravila afont proti slovenskemu narodu. Kakor tedaj je tudi sedaj njeno obnašanje proti Slovincem ne samo zgrešeno, ampak tudi netaktno in z ozirom na razpoloženje, ki se vsled tega ustvarja med Slovenci in Hrvati, obžalovanja vredno. Mesto da bi bili uvaževali dejstvo, da je predsednik vlade najodličnejši zastopnik Slovincem in pravilno in pošteno ocenili moža, ki je vsikdar dokazal, da je resničen prijatelj hrvatskega naroda, so predstavniki HSS uprav zločinsko med svojim narodom začeli širiti vesti, kakor da bi bila vlada, vladna večina in SLS kriva zločina Puniše Račiča, kakor da bi bil dr. Korošec, eden izmed največjih in resničnih prijateljev hrvatskega naroda, največji njegov rabelj. Imam vse polno poročil, da brezvestni agitatorji po Hrvatski hujskajo proti dr. Korošču in z neverjetnimi lažmi skušajo napraviti proti njemu sovražno razpoloženje, ki meji na zločin 20. junija. Cui bono? Zdi se, da vodstvo KDK premišljeno s protizakonskimi izjavami izziva, v pričakovanju, da bo treba napraviti proti njemu zakonske ukrepe, in bi se na ta način napravilo še večje nerazpoloženje med hrvatskim narodom. Ali med HSS res ni več nobenega treznega in razsodnega in politično poštenega človeka?

Rešitelji Jugoslavije

Revija »Rundschau« poroča: Če v kaki politični skupini ne gre več naprej in voz grozi, da se prevrne, takrat gredo po katoliškega duhovnika. Njegovi pridigi sicer morda ne verjamejo, računa pa se z njegovo vestnostjo. Njegovi požitvovnosti se zaupa, da se bo žrtvoval za nevaležne naloge. Zaupa se njegovim premišljenosti — ki izvira iz pogleda na posmrtnost, — da bo nalogi kos. V svetovni vojni se je to večkrat zgodilo. Pred nami vstajajo glave Brauns, Seipla, Jurgurtija. Sedaj se je zgodilo v Jugoslaviji. Ravno tri tedne je tam trajala kriza. Vukičevićeva vlada je dala ostavko, potem ko so padli strelji v skupščini. Nove vlade Vukičević ni hotel sestaviti. Sedaj je končno prišel na pomoč katoliški duhovnik Korošec. Anton Korošec, tako ga imenujejo, je Slovenec. Že v poslednjih letih stare Avstrije je bil priznan vodja tega najsevernejšega in kulturno najvišje stoječega dela Jugoslavije. Na njegovo vzpodbudo so se Slovenci 1. 1918. izrekli par mesecev preje kakor Hrvati za priključitev k jugoslovanski državi. S tem so si zagotovili mnogo boljši položaj. V nasprotju s Hrvati imajo tudi zelo vzorno katoliško organizacijo. Od 26 njihovih poslancev jih pripada 20 katoliški Slovenski ljudski stranki. S to stranko je umel Korošec zelo spretno delovati in je postal ravno gosposdujočim, čeprav ne popolne večine imajočim Srbom nepogrešljiv. Od februarja 1928. je notranji minister. Njegov sedanjí kabinet je koncentracijska vlada z veliko večino v skupščini.

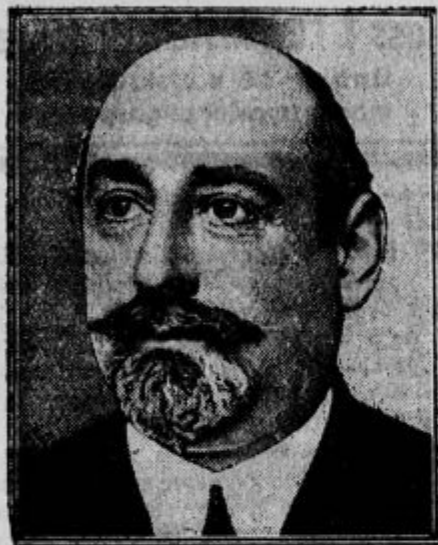
Slovenci v Italiji

Gospodarsko zaslužjevanje. Na strcu blizu Bovec ima občina veliko žago, ki prinaša ljudem precejšnjega zaslužka. Te dni so se pripeljali v vas zastopniki neke italijanske družbe. Zahtevali so od ljudi, da jim odstopijo žago, češ da bodo oni na tem mestu zgradili elektrarno. Ljudje bi se tej zahtevi radi uprli, a si ne morejo pomagati, ker uživajo elektrarne vse mogoče ugodnosti. Tako bo prišlo domače podjetje v roke Italijanov, ki bodo delili kruh ubogim gorjanom.

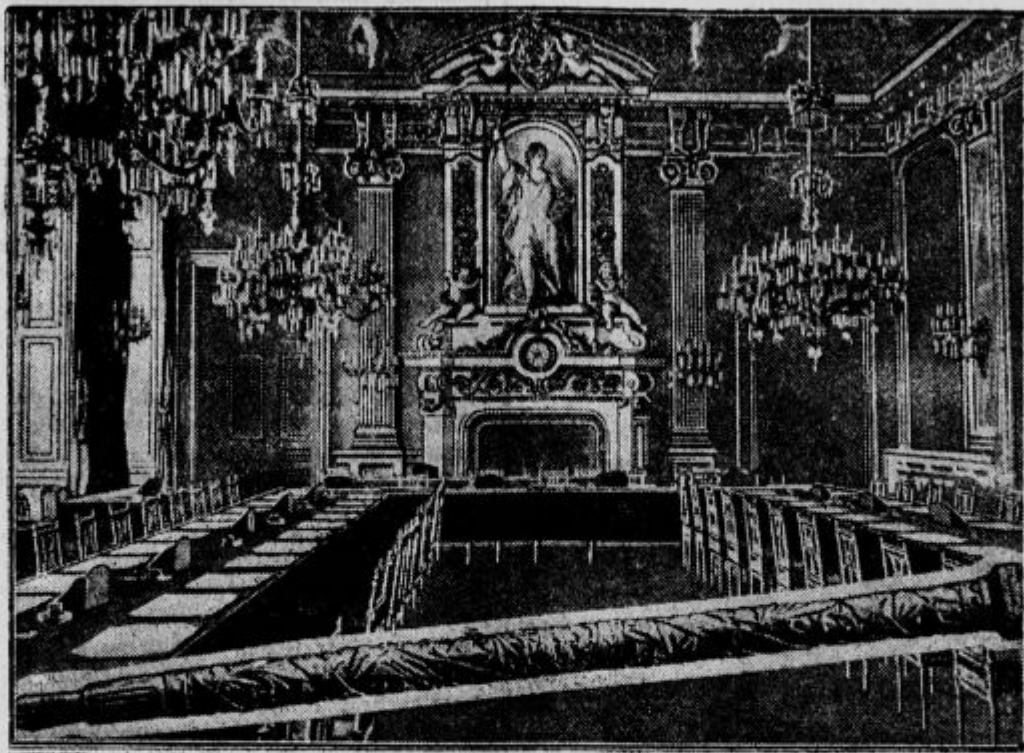
Hmelj

v Nürnberg, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Dovoz hmelja danes 62 bal letošnje letine, promet 30 bal. Za tetnanski hmelj se je plačevalo 240 do do 250, za tržni hmelj 150—170 mark. Tendence mirna.

Sve1 v slika6

Fernand Buisson, predsednik francoske zbornice in predsednik interparlamentarnega sveta.

Trna dvorana v francoskem zunanjem ministrstvu, v kateri se podpiše Kellogov pakt.

De Valera, voditelj irskega osvobodilnega gibanja, ki se udeležuje interparl. konference v Berlinu.

Predsednik Löbe in vodilni člani interparlamentarne zveze. Od leve na desno stoje: podpredsednik češkoslovaškega senata Brabec (1), predsednik nemškega državnega zbora Löbe (2), rumunski senator Pella (3) in višji vladni svetnik dr. Michaelis (4), tolmač na konferenci kakor tudi na zborovanjih Društva narodov.

Otvoritvena seja interparlamentarne konference v Berlinu. Navzočih je 500 parlamentarcev iz celega sveta, med njimi mnogo odličnih državnikov.

Cerkveni kongres za svetovni mir, ki se je 24. t. m. otvoril v Pragi. Od leve na desno sede: Jules Jézéquel, Pariz, franc. tajnik Svetovne alijance; dr. Henry Askinson, Newyork, glavni tajnik konference; Sir W. H. Dickinson, London, honor. tajnik Svet. zveze; dr. W. H. Drummond, London; stojita od leve na desno: prof. dr. Fr. Žilka, Praga, predsed. poslevoedečega odbora in prof. dr. Friedrich Siegmund-Schultze, Berlin.

Veliki šahovski mojster Bogoljubov, ki je dobil na šahovskem turnirju v Kissingenu prvo nagrado.

Iznajditelj dr. Stille pred svojim aparatom. Dr. Curt Stille, vodja Telegrafskega sindikata v Berlinu, je iznašel aparat, ki notira vsak telefonski pogovor z govorom in od govorom, omogočuje narekovanje iz načelnikove sobe v oddaljene sobe tipkarij in elektromagnetno sprejema celo filmske predstave.

Pavel Keller:

Lump

Bil sem komaj nekaj dni šele nastavljen kot učitelj v vasi in se nisem bil seveda še prav nič uživel v tamošnje razmere. Niti svojih sosedov nisem poznal, pa sem imel tudi malo veselja, da bi se mi s pridobitvijo njihovega znanstva posebno mudilo. Preveč poznanstev je zlo. »Dobri znanec« te pozna mnogo prenatano in prešinja ga mnogo preveč prepričanje, »da si že sme nekaj dovoliti«, da ti ne bi ob priložnosti napravil največje sramote. S prijateljstvi je nekaj drugega, ali ta so na svetu zelo redko posejana.

Pouk je bil končan. Po dolgem hodniku, ki vodi po sredi šolskega vrta in prehaja na njegovem koncu v vaško cesto, so šli šolski otroci olikano, v redu, kot se spodobi. Jaz sem stal prav tako olikano, v redu, kot se spodobi, na hišnem pragu in gledal za otroke. Seveda sem imel še postranski namen, »da pogledam, kakšno bo vreme«, zakaj popoldne sem nameraval napraviti pri tovarišu sosednje vasi svoj nastopni obisk.

Ko mežikam tako še k oblakom, se nena-doma dvigne strašno vpitje med otroci; red

popusti; velik del, predvsem deklice, priteče nazaj k šoli, drugo krdele, z najmočnejšimi dečki naprej, plane na vaško cesto. Kot bi vihar završal med otroki. Brez sape, v silnem strahu se približajo deklice. »Lump!« zavrešči, in »lump« tulijo spodaj na vaški cesti.

»Kaj je z lopovom? Kaj hoče?« sem vprašal deklice.

»Roko nam hoče dati — fej!« se je glasil odgovor in »fej!« doni v zboru drugih. To ti je gibanja, ogorčenja med deklicami, kakor če bi sova zašla pri belem dnevu med ptice pevke.

Medtem postaja kričanje na cesti silnejše. Naglo odprem vrtna vrata in odhitim skozi vrt do vaše ceste.

Cudna slika! Na cesti stoji mož, podoba razčapanega potepuha. Dečki so sklenili okoli njega krog, ga popolnoma obdali. Potepuh je iztegnil eno roko in jo ponuja enemu dečkov.

»Otrok, podaj mi roko,« je rekel s prošnim, blebetajočim glasom.

Mladič pa, objesten pobič, udari starca s svojim ravnilom po prstih. Smeh in vrisk ostalih ga poplaka za njegovo junaštvo.

Potepuhov obraz se spači od bolečine in jeze. Njegovo mrtvo oko za trenutek oživi;

glas se izvije iz njegovih ustnic, glas, ki ga ni mogoče opisati. Zgrozim se ob tem glasu. Vendar starčevo razburjenje ne traja dolgo; plamen v očeh ugasne, zopet gleda medlo, zoperno smehljač, kot vsi pijanci.

»Dajte mi roko,« blebeče znova in moli zopet roko proti dečkom. Vnovič bi ga bil eden udaril po prstih, ako ne bi bil moj vzklík nejevolje razkropil dečkov. V trenutku izpustijo obleganca, se umaknejo kakih dvajset korakov nazaj in čakajo v tej razdalji, kaj pride.

»Lump« stoji pred menoj. Spoštljivo drži čepico v roki; beli, razkuštrani lasje se mi svetijo naproti. Z enim pogledom ga premotrim. Pri tem se me polasti ono neugodno razpoloženje, ki te zgrabi vselej, kadar nisi o svojem lastnem mnenju in o svojem lastnem čuvstvu na jasnem. Sočutje in stud se borita v meni in se mešata.

Globoki, črnj mehovi mu visijo pod krmežljivimi očmi, siva, ščetinasta brada rašče divje po modrordečih licih, sunkoma se stresa celo telo. Alkoholik najhujše vrste. In poleg tega raztrgana, zamazana obleka. Groza me obide pred starcem. Toda z grozo se pomeša nekaj sočutja. Lasje bi bili lepi, če ne

bi bili tako strašno zdvijani, in čelo je visoko in se belo odraža od ostalega, zabuhlega obraza.

»Vi ste gospod učitelj?« je vprašal stari tiho in nič več blebetajoče.

»Da! Kaj hočete od otrok?«

»Roko naj bi mi eden podal; sicer ničesar!«

»In zakaj želite to?«

»Ker — ker — bi mi to zelo dobro delo. Komur poda roko otrok, ta je srečen.«

Pri zadnjih besedah je pogledal navzgor. Zdrznem se. Nekoč sem videl umirati jelena, čigar pogled je bil prav tak kakor ta, ki sem ga ravno gledal. Kaj je s stari?«

»Ne razumem vas,« rečem nesigurno in posežem v žep. »Kaj hočete?« Tedaj me pogleda še enkrat — globoko žalosten.

»Nič!« pravi, se obrne in se odziblje po vaški cesti navzdol. Očividno je pijan, morda celo ne prav pri pameti. Kaj me briga!«

»Vendar nič ne pomaga, famozni izrek: »Kaj me briga,« s katerim se pač ljudje tako lahko otresejo neprijetnega sočutja, ki ga je v njih vzbudila tuja bol. Berač mi ne gre več iz glave. Z mislijo nanj se vsedem k mizi, celo med kratkim popoldanskim spanjem, ki

Kaj je novega

KOLENDAR

Torek, 28. avgusta. Avguštin, Hermes, Julijan.

ZGODOVINSKI DNEVI

28. avgusta: 1851 se je rodil dr. Ivan Tavčar. — 1916 je Nemčija napovedala vojno Romuniji. — 1914 je Avstrija napovedala vojno Belgiji. — 1896 je bila dodelana pot skozi Vintgar. — 1521 so Turki osvojili Beograd. — 1645 je umrl holandski učenjak in državnik Hugo Grotius. — 1749 se je rodil Johann Wolfgang v. Goethe. — 1910 se je Črna gora proglasila za kraljestvo. 1904 se je otvoril del sibirski železnice okrog Bajkalskega jezera.

★ **Dvajsetletnico** zaslužnega delovanja na polju dušnega pastirstva obhaja 2. septembra g. župnik Ivan Rihtaršič pri Sv. Heleni Dolško. V skromno zahvalo in spoštovanje kakor tudi za velike zasluge je občinski odbor g. jubilaranta v svoji seji dne 12. avgusta imenoval za častnega občana. Vsi farani pa iskreno želijo, da bi njih predobri dušni pastir še dolgo dolgo ostal čil in zdrav med njimi.

★ **Vsi veroučitelji ljubljanske in mariborske oblasti** se pozivajo, da takoj predložijo prijave veroučnih ur in posebne prijave za potniko za čas od 1. aprila 1928 do 30. junija 1928. Prijave je predložiti neposredno računovodstvu delegacije ministrstva financ, odseku za ljubljansko in mariborsko oblast v Ljubljani.

★ **Diplomiral je na tehnični visoki šoli** v Liege z odliko za inženjerja gospodarskih in trgovskih znanosti g. Janko Dolinar iz Slovenjgradca. Do odlike mu je pripomogla njegova disertacija: Industrija špirta in kmetijstvo.

★ **Premeščen je Adolf Fink**, policijski uradnik, od okrajnega glavarstva v Ptuj k velikemu županu v Mariboru.

★ **V naše državljanstvo** je sprejel Anton Lukaš, poljski delavec iz Sv. Ivana Zabno.

★ **Umrli** je včeraj v ponedeljek g. Ivan Arko, ugledni posestnik v Sodražici. Pokojni se je vneto udeleževal dela v sodražskih gospodarskih organizacijah. Bil je odbornik posojilnice, konsuma in živinorejske zadruge. Blag mu spomin!

★ **Posvetitev cerkve**. V nedeljo 2. septembra bo prevzvišeni škof dr. Jeglič posvetil vestransko razširjeno župno cerkev v **Sodražici**. Cerkev krasi zlasti glavni oltar po načrtu g. arhitekta prof. Vurnika. Tudi druga dela so po mnenju strokovnjakov zelo posrečena.

★ **Birmovanje v litijski dekani** se bo vršilo v sledečem redu: **Prmskovo** v soboto 15. septembra; **Javorje** v nedeljo 16. septembra; **Prežganje** v ponedeljek 17. septembra; **Janče** v torek 18. septembra; **Štanga** v sredo 19. septembra; **Kresnice** v četrtek 20. septembra; **Hotič** v petek 21. septembra; **Sava** v soboto 22. septembra; **Št. Lambert** v nedeljo, dne 23. septembra; **Poljski** v ponedeljek 24. septembra; **Dole pri Litiji** v sredo 26. septembra; **Št. Jurij pod Kumom** v četrtek 27. septembra; **Svibno** v petek 28. septembra; **Radeče pri Zidanem mostu** v nedeljo 30. septembra 1928.

DIJAŠKI KOLENDAR 1928/29. NATISNEN JE V HRVATSKEM, SRBSKEM IN SLOVENSKEM JEZIKU, TOREJ V 3. POSEBNIH IZDANJH.

si ga privoščim, sanjam o njem, in ko se napotim k tovarišu-sosedu, še vedno mislim na lopova. Jezim se sam nad seboj, imenujem se »občutljivca«, »lahkovernega bedačca« in lopova »zapitega zanikrničca«, »zamazanega potepuha« — nič ne pomaga; moram misliti na lopova.

Sosedni tovariš je prijazen mož. Z iskrenim zaupanjem mi pride naproti in kmalu sva si znanca. Ker je star samec, sva sama in se lahko nemoteno razgovarjava.

Sredi pogovora se domislil »lumpac«. Povem tovarišu dopoldanski dogodek.

»O — ta,« je rekel tovariš, »ja, veste, to je zelo žalostna zgodba.«

»Vi poznate lumpa?«

»Gotovo, po vseh vaseh prosjači in ostaja vedno v okolici.«

»Kaj menite o njem?«

»Ni nevarno, toda sicer popolnoma propal človek. Kar si naberači, zapije v najslabšem žganju. Umazan je, da je groza, gojazen ga bo malone požrla. Ljudje mu ponudijo kos kruha ali plemenit skozi vrata, samo da ga brž odpravijo; otroci pa ga sovražijo. Večinoma bežijo pred njim, nekateri ga zasledujejo. Jaz sam sem ga moral že varovati pred dečki, ko so metali kamenje za njim.«

»In kako se razlaga ta strah ali to sovraštvo otrok?«

»Rabili ste prej primero o sovi in pticah pevkah. To se sijajno ujema. Mala ptica, ki se srdita vrže pri belem dnevu na roparico, slepo pri luči, ni od te doživela sicer še nič hudega, toda instinktivno čuti uničevalko svoje rodu. Popolnoma sileno je z lopovom. Bil je nek-daj učitelj. — Zaradi nekega zločina proti pravosti je prišel za več let v kaznilnico in potem je krenil na pot, po kateri hodijo tako mnogi kaznjenci, postal je lump.«

»Strašno! Strašno! Kdaj je to bilo?«

(Dalja.)

★ **Otroci iz Westfalskega in Porenja** se vračajo nazaj v dveh skupinah. Oni, ki bivajo v Trzinu in Ljubljani, odpotujejo 5. septembra zjutraj 6.50 iz Ljubljane preko Jesenic. Vsi ostali se odpeljejo 12. septembra z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 12.15 proti Mariboru. V Mariboru prenočijo ter se odpeljejo zjutraj 13. septembra ob 5.40 preko Dravograda. Z njimi potujejo določeni spremljevalci.

★ **Kongres Asociacije slovanskih turistovskih društev** se vrši 15. septembra ter se začne v Ljubljani. Udeležijo se ga Čehi, Poljaki in Bolgari. S kongresom so združeni tudi propagandni izleti na Bled, Bohinj, Kranjsko goro in druge naše kraje.

★ **Huda nesreča železničarja**. Včeraj dopoldne se je pri Blanci, na progi Zidani most — Zagreb pripetila huda železniška nesreča. Službeni voz osebnega vlaka se je iztržil in prevrnil. Vlakovodja Ulrik Jug je to opazil in v bojazni, da ga ne bi vagon zmečkal, je v velikem skoku skočil iz vagona. Pri padcu na tla si je zlomil desno nogo in se hudo poškodoval po glavi in telesu. Z opoldanskim vlakom so ga prepeljali v Ljubljano, kjer ga je prevzel rešilni avto in odpeljal v bolnico.

★ **Lahen potresen sunek** se je v soboto zvečer ob 10.10 čutil v Sv. Miklavžu nad Laškim. Istotako nam poročajo iz Jurkloštra, da se tam v soboto zvečer čutil slab, valovit potres v smeri od vzhoda proti zahodu, ob 22.10. Trajal je približno 5 sekund in ni napravil nobene škode. — Iz Sv. Petra pri Mariboru se nam piše: V noči na 26. avgusta se je čutil ob četrta na 11 (4 minute prej) par sekund trajajoči potres. Najprej je močno zazibalo, nato naredilo 2—3 sunke, tako da so ropotale steklenice in udarjale ob steno. Čez četrta ure se je ponovil rahel potres. — Iz Rajhenburga, 26. avgusta: Sinoči ob 10.10 se je občutil pri nas precej močan potresni sunek v smeri od juga proti severu. Trajal je kakih 10 sekund.

— Iz Brežic pišejo: Ob 22.10 je bilo v Brežicah 25. avgusta močan 6 sekund trajajoč potres, ki je naenkrat veliko ljudi spravil na ulico. S streh so padali dimniki in strešna opeka. Po sobah je premetavalo kozarce, steklenice, budilke itd. Prav veliko škode ni napravil, vendar ni nobene hiše, ki bi ne bila pokvarjena. Lahki potresni sunki so se tudi občutili 20. avgusta eden, 25. avgusta dva in 26. zopet dva, od katerih je bil 26. avgusta ob 11.32 močnejši. — Iz Mirne peči poročajo o potresnem sunku 25. avgusta ob 22.12, kateremu je sledil tekot minute drugi slabjši, iz Št. Jerneja pri Ločah je sunek, ki so ga čutili ob 10.20, eno osebo skorajda iz postelje skotalil, čutili so ga tudi v Zagorju ob Savi ob 22.15.

★ **Začetek pouka na osnovnih šolah** v mariborski oblasti. Iz pisarne velikega župana mariborske oblasti se javlja šolskim upraviteljem in učiteljem, da se na osnovi odloka ON št. 46.914-27 začne pouk na vseh šolah po vaseh, razen okrajev Dolenja Lendava in M. Sobota, dne 1. oktobra, v mestih, razen Maribora, Celja in Ptuja, in trgih s pretežno kmetijskim prebivalstvom pa na osnovi izjav krajevnih šolskih odborov dne 1. septembra ali 1. oktobra, kakor je pač bila izjava. Edino veljavni so v tem oziru tozadevni odloki velikega župana, ki so bili dostavljeni od okrajnih glavarjev šolskim upraviteljem.

★ **Čudna mačka** v Mostarju. Mačka mostarskega meščana Muje Čemalovića je pred dnevi skotila devet mačk, med katerimi je ena pravo čudo narave. To mačko so razstavili v mestnem kopališču in meščani so ga seveda v masah ogledovali. Mače ima dva repa, dve glavi, troje oči in šest nog. Je še sedaj živo in sosa mater z obema gobcema. Za to redkost so se zanimali tudi zdravniki in veterinarji, ki so ponudili Čemaloviću zanjo večjo vsoto, toda Čemalović ga ni hotel prodati, ker se sam bavi z zbiranjem redkosti.

★ **Nočni napad** v Belgradu. V noči na soboto se je pripetil v Belgradu nočni napad, ki še ni popolnoma razjasnjen. V krčmi »Mala Albanija« so v gostilniških sobah, kot navadno, spali natakariji gostilne in gospodar. Natakari Zarija Antič ni mogel spati in je okoli 2 slišal, kako se spušta s strehe v sobo neznan moški, drugi na strehi pa je držal za vrvi. Antič je prišel klicati na pomoč, obenem pa je zagrabil razbojnika. Ljudje so se prebudili in pričeli v noči tekati okrog. Napadalec je pahnul tedaj Antiča od sebe in splezal nazaj na streho ter izginil skozi okno. Gospodar lič je takoj dal zapreti vsa vrata, da ne bi napadalec ušel, toda ta je skočil s strehe. To je opazil mesar Vlahko Miličević, ki je stekel za njim in ga s pomočjo orožnikov tudi ujel. Drugi napadalec je medtem že izginil. Dosedaj še ni znano, ali gre tu za poskus viona ali pa morda za krvavo maščevanje. Ujetega napadaleca zaslišuje sedaj belgrajsko orožništvo.

★ **S poučnega potovanja** se je vrnil lastnik krojnega učilišča F. Potočnik, Ljubljana, Stari trg 19, in otvori začetkom septembra pouk splošnega krojenja za krojače, šivilje in nešivilje.

★ **Krasna izbira bluz, otroških oblek** po nizki ceni. Krištofič-Bučar, Stari trg 9.

★ **O dr. Opekovi najnovejši knjigi** »Studenti žive vode« sporoča Prodajalna KTD H.

Ničman številnim povpraševalcem, da se zdaj že dobi vezana v polplatno in v elegantno vezavo. Prva stane 42 Din, druga 52 Din; po pošti 2 Din več.

★ **Pri prehladu, hripi, vnetju v grlu, živčnih boleznih, trganju po udih** je dobro, če s pol kozarcem naravnega »Franz-Josef« grenčice poskrbimo za vsakdanje izpraznenje prebavil. Po sodbi vseučiliških klinik se »Franz-Josef« voda odlikuje pri povoljni uporabi po sigurnem delovanju. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Skrivnostni roparski umor

Še ne izsledeni morilec se zaklali 17 letnega trgovčevega sina Viktorja Podplotnika

V torek 21. avgusta je poslal Podplotnikov oče iz Sejanec pri Sv. Tomažu, daleč naokrog znan kot mesar in živinski trgovec, svojega 17 letnega sina Viktorja v Ljutomer, da prevzame pri nekem dobavitelju večje zneske denarja za prodano tele. Viktor se je odpeljal na kolesu v smeri proti Ljutomeru. Minil je prvi dan, minil drugi dan, Viktorja pa ni bilo še nazaj. V prvem trenutku so starši menili, da se je sin odpeljal iz Ljutomera v Ormož na živinski sejem k Sv. Duhu, kjer se je naslednji dan vršil živinski sejem. Viktorja pa je ni bilo domov. V težkih skrbih so domači napregli voz in se odpeljali k Sv. Duhu poizvedovat za dragim sinom. Toda tu so zvedeli, da ga sploh ni bilo tamkaj. V petek je bilo o misterioznem izginotju mladeniča obveščeno orožništvo pri Sv. Tomažu, ki se je v svo vestnostjo podalo na zasledovanje. Napotili so se v smeri proti Ljutomeru. Pri Zgornjem Kamenšaku so našli v tako zvanih Bukovcih, kjer obdaja cesto na obeh straneh temen in dolg gozd, Podplotnikovega sina mrtvega, takoj ob cesti, s prezezanim vratom, brez denarnice ter z izvlečenimi žepi. Zraven umorjenega pa je bilo kolo. Kakor se je pozneje dognalo, Viktor v Ljutomeru ni dobil denarja, ker teleta niso bila odpravljena. Pri sebi je imel le malo drobiža, ki ga je vzel doma. Tako so torej še ne izsledeni morilec zaklali žrtev v usodepolni zmoti, mende, da si bodo med seboj razdelili težke ti-sočake. Bližnji prebivalci pripovedujejo, da so usodnega dne, 21. avgusta, okrog 6 zvečer slišali neko streljanje iz gozda v smeri, kjer so našli umorjenca. Niso pa temu pripisovali prav nobenega pomena, misleč, da streljajo lovci, kar se tam večkrat dogaja. Umorjeni Viktor je bil zelo marljiv, priden in trezen mladenič in so ga povsod radi imeli ravno zaradi teh lastnosti. Orožništvo je morilecem že za petami.

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKARN.

Nočno službo imata: Sušnik na Marijinem trgu in Kuralt na Gosposvetki cesti.

★ **Tlakovalna dela**. Pred Škofijo bodo že v nekaj dneh gotova in je že sedaj velik del cestišča pokrit z drobnimi granitnimi kockami. Obenem popravljajo Pred Škofijo tudi tramvajske tračnice, ki so že zelo obrabljene. Tlakovanje Resljeve ceste je že zaključeno. Kocke, ki so jih tu pobrali z križišča na Sv. Petra cesti, so zvozili v Prečno ulico in v spodnji del Kolodvorske ulice, ki bosta tlakovana s tem materialom. — Dela za razširitev Masarykove ceste na Kette-Murnovo cesto se že vrše, potrebno pa bo počakati, da bo gotova kanalizacija na tej cesti. — Na Kongresnem trgu, med bazaltoidnim tlakom in drevoredom, postavljajo sedaj mesto stare ograje nove lične betonske stebričke. Kakor znano, se je Kongresni trg reguliral po načrtu prof. Plečnika in bo sedaj s postavitvijo teh stebričkov izpopolnjen tudi ta del načrta. V načrtu je tudi postavitev novih kandelabrov na Kongresnem trgu, vendar pa za letos na to ni misliti, ker mestni občini primanjkuje denarnih sredstev.

★ **Nova mestna hiša** na Poljanski cesti je že pod streho in poslopje sedaj obmetujejo ter vrše druga potrebna dela v notranjosti. Kakor čujemo, bo nekaj stanovanj gotovih za vselitev že do novembra. — Adaptacijska dela pri Nuškovi konjušnici se bližajo zaključku in se bodo stranke vselile v kratkem. O velikem številu prosilcev za nova stanovanja smo že poročali. — Zadnje tedne se je pospešila tudi zgradba poslopja pošne hranilnice na Aleksandrovi cesti. Poslopje je v prvem delu do prvega nadstropja že gotovo, vsa stavba pa bo gotova šele prihodnje leto.

★ **Z razglasne deske**. Na razglasni deski mestnega magistrata je objavljen sklep občinske seje z dne 6. marca, da se izpremenita regulacija Dunajske ceste v sektorju med Trdinovo in Pokopališko ulico in regulacija dela Masarykove ceste. — Uvedlo se je sodno postopanje, da se proglasi mrtvim leta 1848 rojeni ljubljanski pekovski mojster Matej Krašovec. Krašovec pogrešajo že od leta 1896, ko je šel v Gradec in se ni več vrnil in tudi ni bilo o njem nobenega glasu več. — Dravska divizijska delavnica razpisuje dražbo 20 starih težavnih avtomobilov na dan 3. septembra ob 11 dopoldne. Podrobnosti na deski. — Objavljen je odlok za udrnitev agrarnih objektov na veleposestvu Karla Auersperga v Kočevju. — Davčni urad razpisuje več dražb.

★ **Potres**, o katerem smo poročali, da so ga zabeležili v soboto zvečer aparati geofizičnega zavoda v Zagrebu in katerega epicenter je bil nekje v bližini Karlovca, so za-

M. Joss & Löwenstein d. d. Praga

Dobiva se v vsaki boljši modni trgovini za gospode

čutili tudi nekateri Ljubljanci, ki so nam to tudi sporočili.

★ **Državna trgovska akademija** v Ljubljani. Vpisovanje v vse štiri letnike se vrši 1., 3. in 4. septembra, vsakokrat od 9. do 12. in od 3. do 5. ure (Aškerčeva ulica 9, II.). Priglasenci iz meščanskih šol se morajo podvreči predpisanemu sprejemnemu izpitu. — Ravnateljstvo.

★ **Tehniška srednja šola** v Ljubljani nanaša: V prvi letnik se sprejemajo učenci samo še na Elektrotehniški delovodski šoli, Kiparski in rezbarski šoli, Keramiški šoli in Pletarski šoli. Vpisovanje bo v ponedeljek, dne 3. septembra od 8. do 12. Na vseh drugih oddelkih je vpisovanje novih učencev (učenk) zaključeno in ne more biti nihče več sprejet. Ponavljalnizpiti se bodo vršili od 4. do 7. septembra. Razpored je naznanjen na razglasni deski v avli. Kdor se ne zgasi ob določenem roku, ne bo kasneje pripuščen k izpitu. Vpisovanje v višje letnike vseh oddelkov bo v ponedeljek, dne 10. septembra od 8. do 12. K vpisovanju mora vsak učenec (učenka) prinesiti zadnje šolsko izpričevalo. Naknadni vpis ni dovoljen. Ako bi bil učenec (učenka) zaradi bolezni zadržan vpisati se osebno, se mora do 10. septembra pisno prijaviti za vpis in poslati zdravniško izpričevalo. Na vseh oddelkih se prične šola v četrtek, dne 13. septembra. Ta dan morajo biti vsi učenci (učenke) ob 8. zbrani v svojih učilnicah. Na Gradbeni rokodelski šoli, ki prične z rednim poukom šele meseca novembra, pa bo vpisovanje od 29. do 31. oktobra.

★ **Začetek šol. leta 1928-29** na ljubljanskih osnovnih šolah. V zmislu dopisa mestnega magistrata ljubljanskega (prosv. odd.) se vrši 3 in 4. dne meseca septembra t. l. naknadno vpisovanje učencev, t. j. vseh onih, ki se dosedaj še niso vpisali. Konference učit. zborov se vrše 5. dne meseca septembra t. l. Sv. maša bo 6. dne meseca septembra t. l. Redni pouk pa se začne po vseh ljubljanskih osnovnih šolah 7. dne meseca septembra t. l. Podrobnosti zaradi vpisovanja, konf. in sv. maše določijo posamezne šol. uprav.

★ **Nevarnost pasje stekline** v Ljubljani? Na policiji se zadnje dni zelo množe ovadbe proti lastnikom psov in vsi, ki so jih psi popadli, izražajo bojazen, da so bili popadeni najbrže od steklega psa. — G. stražnik, ki je v petek streljal pri franciškasnem mostu na stekline sumljivega psa, nas prosi za popravek, da so psa v nedeljo dopoldne našli v Vodmatu in se je tam izkazalo, da je bil pes v resnici ranjen v spodnji del telesa, vendar pa si je v dveh dneh rano že izlil. Psi je vzel konjač.

★ **Mož s tremi imeni**. Dalmatinski delavec so včeraj na kolodvoru opozorili stražnika na nekega pustolovca in zahtevali, naj ga aretira, ker jih je pred dnevi ogoljufal. Stražnik je v sumljivcu spoznal nevarnega sleparja Svetoslava Mitroviča, kakor trdi pustolovec, da mu je ime, ter ga aretiral. Toda Mitrovič se je blizu kolodvorske ograje stražniku iztrgal iz rok in skočil preko plotu. No, imel je smolo, kajti ob plotu se je spodtaknil in padel na tla, tako, da ga je stražnik kar brž imel zopet v pesteh. Na policiji so ga vprašali, kako je kaj bilo z delom v Sisku, ki ga je prejšnji petek obljubil petim dalmatinskim delavcem v Ljubljani in obenem izvalil iz njih provizijo 500 Din. Ali Mitrovič je bil gluh za take reči. Našli so pri njem še 420 Din denarja. Ker mož ni navajen skromno živeti, je opravičena domneva, da je na enak način osleparil še več drugih delavcev, sicer mu ne bi toliko ostalo. Na policiji tudi niso verjeli, da je mož res ime Svetislav Mitrovič. To je pustolovec kasneje tudi sam zanikal in zatrnil, da mu je ime Josip Žujič, da je 29 let star in doma iz Supetra na Braču. Ker pa je detektivom znano, da se zlikovec izdaja večkrat tudi za Milana Dragoviča, mu sedaj ne verjamejo ne eno ne drugo in ne tretje ter bodo skušali s pomočjo prstnih odtisov dognati, kdo je pravzaprav ta Mitrovič oziroma Žujič in kaj je poleg omenjene goljufije še zagrešil.

★ **Huda nesreča Ljubljancina** na postaji Šmarje-Sap. Ludovik Križnar, 21letni sluga v trgovini Bar na Mestnem trgu, se je v nedeljo zjutraj peljal na izlet na Dolenjsko ter se vračal z večernim vlakom v Ljubljani. Na postaji Šmarje-Sap je za hip izstopil, ko pa se je vlak pričel pomikati, je hotel skočiti nazaj na vlak. Toda tu se mu je spodrsnilo in vlak je odtrgal Križnarju levo nogo v členku. V Ljubljano so Križnarja prepeljali z drugim tovornim vlakom in tu ga je s kolodvora prepeljal rešilni avto v bolnišnico.

Maribor

□ Poroke. V zadnjem času so se poročili v Mariboru: Matija Zorec, magistratni sluga, z gđno Joželo Gošnjakovo, kuharico; Franc Korošec, stavbeni uradnik, z gđno Natalijo Küglerjevo, poštno uradnico; Alojzij Cerinšek, trgovec, z gđno Katarino Holerjevo, posestnikovo hčerjo; Jože Debevc, lončarski pomočnik, z gđno Regino Motalnovo, kuharico.

□ Delo dobijo pri mariborski Borzi dela: 4 majerji, 4 sodarji, 10 hlapcev, 15 viničarjev, 8 mizarjev, 1 klepar, 8 gozdnih delavcev, 1 pek, 1 kovač (starejša moč), 1 strojnik (za parno žago), 1 žagar, več vajencev (mesarske, medicarske, mizarske, koflarske in sodarske obrti), 6 kuharic, 3 služkinje, 6 šivilj za perilo, 1 postrežnica v kavarni, 3 šiviljske vajenke, 1 kuharica za hotel, 2 boljši služkinji v Srbijo, 2 služkinji, 1 vajenka v trgovino mesnih izdelkov, 2 varuški, 1 vzgojiteljica, 3 kmečke dekletke.

□ Utopljenčovo truplo najdeno. Prejšnji teden smo poročali, da je skočil v Dravo pri Bresternici Josip Lapornik. V bližini ptujskega mosta je Drava pljusnila na breg truplo. Ugotovilo se je, da gre za Lapornika.

□ Znan tat v luknji. Rudolf E. se je specializiral na »sunbo« koles; v tem poslu si je pridobil radi dolgoletne prakse že neverjetno spretnost. Postal je že znan radi tega svojega poklica. Zadnjič pa je poizkusil na drugem polju svojo srečo, pa so ga zalotili, ko je bil na tem, da odnese tujo obleko. Romal je h Grafu. Medtem pa se je dognalo, da je ravno on pred nedavnim sunil v Lajterspergu izpred neke gostilne kolo, ki ga je deponiral pri neki stranki v Danjkovi ulici. Stranka je na njegovo lastno prošnjo prodala kolo v Slovenski Bistrici, ker je potreboval denarja za — odvnetika. Tako je prišla tatvina na dan, nepoboljšljivega Rudlina pa so oddali sodišču.

□ Tatvine poljskih pridelkov se nadaljujejo s polno paro. V nedeljo pa sta jo dva skupila. Bila sta to Ivan J. in mutasti Ivan S. Tam na njivi za artiljerijsko vojašnico sta se pojavila popoldne, izpod »kemižole« pa sta privlekla vrečo in pričela lepo spravljati krompir v vrečo. Lastnik njive pa je bil na preži; opazil je namreč zadnje čase, da krompir kar shlapava, in postal previden. Oba Ivana je zasačil pri tatvini in obvestil o tem takoj stražnika; tatvica krompirja sta jo žalostno mahala v stražnikovem spremstvu na policijo s — prazno vrečo. Sicer se lastniki in najemniki njiv zunaj na periferiji mesta zelo pritožujejo glede neprestanih tatvin poljskih pridelkov.

Celje

□ Kako je s polovično vožnjo za hmeljske obiravce. Razumljivo je razburjenje, ki se je polastilo tako hmeljarjem kot tudi hmeljskih obiravcev ob dejstvu, da za letos ni bila za obiravce dovoljena polovična vožnja. Neverjetna pa je podlost onih, ki to dejstvo izrabljajo proti SLS in njenim poslancem, kakor da so ti zakrivil, da ugodnosti ni. Hmeljarji imajo svoje strokovno organizacijo, svoje Hmeljarsko društvo v Zalcu, kateremu plačujejo članarino in katere vsa dolžnost je bdeli nad interesi svojih članov. Če kaj, je gotovo vznoja ugodnost za hmeljske obiravce v eminentnem interesu hmeljarjev. Hmeljarsko društvo je moralo vedeti, da obstaja poseben pravilnik za vznoje olajšave, katerega se mora držati pravilnik minister kot zadnji železniški uslužbenec. V tem pravilniku ugodnost za hmeljske obiravce ni predvidena. Zakaj ne? Ker Hmeljarsko društvo ob sestavi tega pravilnika ni niti ministrstvu niti našim poslancem stavilo nikalnih tozadevnih predlogov. Hmeljarsko društvo bi dalje moralo vedeti, da je za podelitev ugodnosti, ki v pravilniku ni predvidena, pa je gospodarskega značaja, potreben poseben sklep gospodarskega komiteta ministrstva, ki sme izdati železniškemu ministru tozadevno pooblastilo. Če odbor Hmeljarskega društva tega ni vedel, zakaj se ni pravočasno obrnil na naše poslanke? Zdi se nam, da vemo zakaj. Po vsem tem pozivamo naše somišljenike-hmeljarje, da brezobzirno povedo resnico vsakomur, ki bi skušal s tem vprašanjem delati reklamo za odbor Hmeljarskega društva in blatiti SLS. Opozorjeno od naših pristajev, da polovična vožnja za obiravce še ni dovoljena, je tajništvo SLS takoj pisмено in brozjavno storilo vse potrebne korake, da se stara ugodnost dovoli tudi letos. Predsednik ministrskega sveta g. dr. Korošec je nujno sklical sejo gospodarskega komiteta ministrstva, ki je polovično vožnjo dovolil. Do danes pa postaja nujno nobenega tozadevnega obvestila. Po čigavi krivdi? Čim je tajništvo SLS v Celju za ta položaj izvedelo, je storilo brozjavne korake pri čimfeljih v Belgradu, da se navodila izdajo takoj in se tako obiravcem omogoči vsaj povratek proti polovični ceni, če ne morda brezplačno. Sedaj pa vprašamo zavedne hmeljarje, ali je storil odbor Hmeljarskega društva svojo dolžnost? Ko bo vprašanje polovične vožnje rešeno, bomo tudi mi odgovorili na to vprašanje odločno.

Dopisi

Kranj

Smrtna kosa. V soboto popoldne je umrla gđ. Anica Zupanc, posestnikova hči.

Rogaška Slatina

Is občinske seje. Mesto odstopivšega občinskega svetovalca g. Avgusta Stoinchevca je vstopil v občinski svet njegov namestnik g. Ivan Löschnigg.

Požar. Ob polnoči 22. t. m. je pričelo goreti pri posestniku Haložanu nad Takalcami pri Sv. Križu. Ker ni vode blizu, mu je pogorela hiša, le kozolec mu je domače gasilno društvo rešilo.

Sezona je še le te dni malo ponehala, tako da je mogoče zopet dobiti sobe. Obeta pa se še tudi jaka posezona, v kateri so znižane cene za posetitelje. Na vsak način pa bo letos rekord čez vse dosedanje sezone.

Prireditve in društvene vesti

Franciskanska prosveta v Ljubljani ima redno odborovo sejo v sredo 29. VIII. 1928 ob 8. uri zvečer. — Odbor.

Maribor

Orli-telovadci Maribor! Danes ob 20. uri telovadba v gimn. telovadnici. Obvezno za vse! Srejska prireditve pri Št. Petru se vrši v nedeljo dne 9. septembra, n. 8. sept.

Polzvedovanja

Izgubila se je ročna torbica z manjšo vsoto denarja dne 26. avgusta po poljski poti ob potoku od Gorenjega jezera proti Cerklji. Ker je bila izgubljena vsota edino premoženje dotične osebe, se najdijetelja vladno prosi, da jo odda v Gorenjem jezazu v delavnico opeke.

Izpred sodišča

Mešetar za službo.

Janez Pipa se je rodil koncem preteklega stoletja v Kosezah in je tekom časa tako napredoval v svoji karjeri, da mu je sedaj začasni poklic naznačen z: brezposelni uradnik. Pa je Janez tako brez dela in jela pohajal okoli in si je mislil: »Kaj bi tisto zastran dela! Nogo je jelo glavna reč. Brez dela se še živi na kakšno vižo, brez jela pa ne gre nikakor ne. Nak!« In si je nadalje naš Janez poiskal tepčka, ki mu je lepo verjel, ko mu je hitel zatrtjevali, kako da je povsod znan in da mu bo že preskrbel službo. — on, Janez, namreč, sam brez službe. Tistemu, ki je Janezu tako lepo verjel in mu dal 100 Din na račun za koleke in papir in sitnosti, ki jih bo imel zastran službe, je bilo ime Miha. Miha je tedaj čakal, kdaj bo Janez prišel z veselimi oznanjilom, da mu je že preskrbel službo. Ampak takega oznanila za čuda dolgo ni bilo. Pač pa je prišel Janez ponovno in poprosil Miho še za 100 dinarjev, ker da se mora peljati v Belgrad in tam intervenirati zastran službe. Da pa ja ne zamudi vlaka, ki gre točno ob treh, naj mu Miha za božjo voljo posodi še uro, saj gre le zanj, ne! Miha je res Janezu dal še uro, ki je bila vredna 250 Din. Toda Janez se ni nikamor peljal in ga je sploh prav malo brigalo zastran tujih služb. Ves od Mihe izročeni denar in uro je zapravil — zdaj je bil pa zato obsojen na 1 teden zapora. Povrniti ima tudi vse stroške.

Za duha in srce

Nova Evropa, knjiga XVIII., št. 4 in 5. — 26. avgusta 1928. — Pričujoči številki se bavitva s prosvetnim in kolonizacijskim problemom takozvane Južne Srbije. Članki so: Prosvetne prilike na jugu (Aleksander Donković), Kolonizacija u Južnoj Srbiji (Pero Slijepčević) s karto. Glavne crte u mentalitetu našega Jugu (Aleksander Donković). Politični pregled prinaša več kratkih sestavkov, ki navezujejo različne misli na smrt Stjepana Radića, potem imamo še Ekonomski pregled in Književno kroniko.

Otekar Březina bo praznoval letos šestdesetletnico svojega rojstva. Za njegov jubilej se pripravlja vrsta biografskih publikacij. Březina samo bo po daljšem odmoru izdal tri nove zvezke umetnostno-zgodovinskih razglabljanj. — Največji zastopnik prejšnje češke literarne generacije, Jaroslav Vrchlický, je posvetil mestu Pragi mnogo svojih pesmi, od katerih je zbral 90 prof. Miloš Weingart. Izšlo bodo kot bibliofilska izdaja v založbi Otto v Pragi.

Internacionalna družba za glasbeno znanost, ustanovljena v preteklem letu v Baslu, v kateri so zbrani vodilni glasbeni zgodovinarji skoraj vseh kulturnih držav, ima svojo prvo načelstveno sejo pod predsedstvom svojega predsednika, prof. P. Wagnerja iz Freiburga v Švici, dne 4. septembra v Frankfurtu v prostorih glasn. biblioteke Hirsch. Razen imenovanega so v načelstvu med drugimi zastopani: Guido Adler (Dunaj), Johannes Wolf (Berlin), Edward Dent (Cambridge), André Pirro (Paris), dr. W. Merian (Basel), 1. tajnik g. Cesari (Milan) in 2. tajnik.

Gospodarstvo

HMELJSKE CENE.

Kakor so mogli hmeljarji sami razvideti, posvečamo hmelju in njegovim cenam največjo pozornost, saj poročamo dnevno o položaju v Savinjski dolini in Nürnbergu iz zanesljivih virov, ki imajo prvovrstne informacije. Nadalje bomo prinašali vsakodnevno poročila tudi iz Zateca (CSR), ko se začne tamkaj trgovati letošnji hmelj. Seveda ne moremo prevzeti popolne odgovornosti za točne cene, ker uredništvo ne more kontrolirati dopisnic. Poleg tega pa je razumljivo, da nikakor ne moremo prerokovati cen, kajti cene se tvorijo na podlagi mnogostevnih momentov, katere beležiti je dolžnost časopisa; presoditi morajo pa čitatelji sami; poleg tega pa morajo hmeljarji vedeti, da samo njih zadržanje ne more voditi svetskega trga pri sedanjih njihovi organizaciji.

HMELJSKA TRŽIŠČA.

Zalec, 27. avgusta. (Izv.) Dosedaj je obrana dobra polovica nasadov. Kupljenih je bilo par sto stovov po 32—35 Din za kg. Cene kažejo lahko tendenco navzgor.

Zatec, 25. avgusta. Promet v hmelju 1. 1927. je postal zelo majhen in znanstveno 20—30 stovov, deloma tudi celo 60 stovov. Cene podajajo razni viri različno: tako javlja za naš hmelj »Saazer Hopfen- und Brauer-Zeitung« ceno 350—700 Kč za 50 kg; Zadruga hmeljskih in produktivnih trgovcev pa 500—750 Kč za naš in poljski hmelj skupno. Za zateški hmelj se navaja cena 1800—2250; obiranje se je pri lepem vremenu pričelo na nekaterih krajih, splošno pa se bo pričelo ta teden. Dosedanji rezultati za zaostajajo za cenitvami, kvaliteta pa je zelo zadovoljiva. V hmelju 1928 še ni prišlo do kupij po fiksnih cenah.

Nürnberg, 25. avgusta. Za hmelj 1927 ni znanja, promet zelo majhen pri tlačenih cenah. V toku tedna je prišlo na trg 200 bal tetuanskega in hallertanskega hmelja, ki so bile prodane po 240 mark, samo par bal po 230—235 mark. Prigovorov kvaliteti ni. Iz okolice je prišlo prvih 25 bal hmelja, ki so bile prodane po 150—195 mark, pa ne zadovoljujejo po kvaliteti.

NAŠ IZVOZ V JULIJU.

Po podatkih gen. ravateljstva carin je znašal naš izvoz v juliju t. l. 405.168 ton v vrednosti 493.8 milj. Din napram 485 v lanskem letu istega meseca. Kakor vidimo znaša povišanje 8.8 ali skoraj 2%. Percentuelno povišanje ni sicer veliko, a je značilno, ker je to prvo povišanje, ki smo ga dosegli letos napram izvozu v posameznih mesecih lanskega leta. Samo zvišanje izvoza pšenice znaša 10.8 milj. Din in gotovo se bo v sledečih mesecih še povečal. Če primerjamo izvoz v juliju 1. l. z izvozom v juliju 1927, vidimo, da je izvoz lesa narastel za 32.2 milj. Din, izvoz pšenice za 10.8, lesnih produktov za 7.2, železniških pragov za 6.5 itd. Zmanjšal pa se je izvoz živih prašičev za 24.5, goveje živine za 10.7, bakra za 7.1, jaje za 5.0 itd.

V prvih sedmih mesecih 1. l. smo izvozili 2.433.021 ton v vrednosti 3.180 milj. Din proti 3.490 milj. Din v lanskem letu.

Najvažnejši predmeti našega izvoza v juliju so bili: gradbeni les (110.6 ali 22.4% izvoza v ju-

RADION
pere sam!

„Srečna sem“
v zakonu

pravi razumna Mica.
„Moje življenje je
neskaljena sreča.
Pranje je najtežje
delo v hiši, toda
jaz se s tem ne mu-
čim, ker mesto mene
RADION pere sam.“

Varuje perilo!

pšenice in pol vagona moke. Tendence nespremenjena.

Belgrad, Berlin 1355.3—1358.3, Budimpešta 998.99—999.99, Curih 1094.10—1097.10, Dunaj 800.71—803.71, London 275.81—276.61, Newyork 56.81—57.01, Pariz 221.29—223.29, Praga 168.01—170.01, Trst 296.75—298.75.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.46875. Valute: dolarji 12.44.

Zagreb. Drž. pap.: Vojna škoda ar. 435—436 (433), kasa 435 (434), termini: avg. 435—436, sept. 436—439, dec. 448—450 (448), 7% invest. posojilo 7875—88 (88), agrari 54. — Bančni pap.: Hipo 58.50—59 (58.50—59), Poljo 17, Hrv. 56, Kred. 85, Jugo 88—88.50, Lj. kr. 126, Medjun. 57.50, Nar. 6650—6800, Prašted. 929—930 (930), Srpska 148—150 (148), Zem. 125—150. — Ind. pap.: Gutmann 200—210, Slavonija 7.50—8.50, Slaveks 102—105, Drava 450—460 (455—460), Sečerana 490—500 (490—495), Brod. 475—480, Piv. Sar. 300.

Belgrad. Vojna odškodnina 431—444 (4100), sept. 438—439.50 (1350), 7% invest. posoj. 87—88, agrari 53—55.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 83, Zivno 113.50, Alpine 45.50, Leykam 9.35, Trbovlje 59.70.

Novi Sad. Pšenica bač. 237.50—242.50, gor. bč. 240—242.50, srem. 240—242.50, ban. 232.50—235, ječmen bač. 255—265, pomladanski 295—305, ban. 250—265, oves bač. 115—220, koroza bač. 300—303, ban. 300—302.50, moka 0 g 370—375, št. 2 350—355, št. 5 380—345, št. 6 295—300, št. 7 245—255, št. 8 200—210, otrobi bač. 185—190, ban. 180—185, seno bač. 107.50—110, bos. 90—92.50. Tendence omahujoča. Promet: 6 vag. pšenice, 18 koroze, 4 ovsa, 3 ječmena.

Sport

O priliki razstave »Ljubljana v jesen«, ki vsakokrat privabi številno publiko iz dežele v središče Slovenije, otvori ASK Primorje ob enem s pričetkom jesenskega sejma drugo hazensko sezono letošnjega leta z dvema prijateljskima tekma s SK Muro iz Murske Sobotice. Misli bi, da družina tega kluba radi oddaljenosti od sportnega središča naše ožje domovine nima prave podlage za prmeren razvoj in uspešen napredek. Ali dejstvo, da smatrajo Sobotčani uspeh kluba za svoj uspeh, da so jim zadeve njihove hazene nacionalni moment ožjega patriotizma — je omogočilo Muri nad vsakim pričakovanjem sijajne uspehe, kot sta ona, ki ju je ta postrtovalna družina s svojo odlično igro dosegla letos proti Gradjanskemu iz Zagreba (2:1 za Muro) in proti državnemu prvaku Concordiji iz Zagreba (1:1). Posebno je treba poudariti, da sta bili obe tekmi odigrani v Zagrebu. Z zlatimi črkami pa je zapisan rezultat tekme proti čehoslovskemu državnemu prvaku SK Slaviji iz Prage, v kateri je slednji zmagal z minimalno diferenco dveh golov, dočim so bile vse druge družine v naši državi, ki so igrale s Slavijo, poražene z večjo razliko v golih.

Užitek igre te odlične družine hoče ASK Primorje nuditi ne samo ljubljanski javnosti, ki bo kot običajno s svojim številnim posetom tekem ponovno dakazala svojo znano gostoljubnost — marveč še posebno iz dežele prihajajočim obiskovalcem jesenskega sejma, da si ustvarijo o ženskem sportu pravo in izvirno sliko.

Velje veliki režiji je prireditelj določil nizko vstopnino 3, 5 in 10 Din, da vsakomur omogoči poset tekem, ki bosta v soboto ob 18. uri in v nedeljo ob 11. uri na igrišču Atene v Tivoliju, ca. pet minut od sejmskih prostorov.

liju), jaja (37.1 ali 7.5%), goveja živina (20.0 ali 4.05%), železn. pragoi hrastovi (19.1 ali 3.87%).

III. mednarodni sejem v Solunu. V Solunu se vrši od 16. do 30. septembra 1928 III. mednarodni sejem. Posetniki velesejna imajo na jugoslovanskih in grških železnica pravico na 50% popust. Legitimacije se prodajajo po 70 Din pri zastopništvu velesejna: A. Harissiadis, Beograd, Strahiniča Bana ulica 66 a.

Borza

Dne 27. avgusta 1928.

DENAR.

Promet je bil danes nekaj večji kot pa zadnje dni prejšnjega tedna. Največ ga je bilo v Pragi in Curihu. Tudi privatnega blaga je bilo več kot navadno. Razen za Newyork in Trst je bilo deloma tudi za Curih in Dunaj. Tečajji so z malimi spremembami isti kot zadnjič.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi

27. avgusta 1928.

	povpraš.	pon.	srednji	sr. 25. avg.
Amsterdam	—	2281.50	—	2281.75
Berlin	1355.30	1358.30	1356.80	—
Bruselj	790.01	793.01	791.51	—
Budimpešta	—	992.49	—	—
Curih	1094.10	1097.10	1095.60	1095.60
Dunaj	800.71	803.71	802.21	802.20
London	275.81	276.61	276.21	276.30
Newyork	56.81	57.01	56.91	56.915
Pariz	221.29	223.29	222.29	—
Praga	168.27	169.07	168.67	168.67
Trst	296.75	298.75	297.75	297.70

Zagreb, Berlin 1355.30—1358.30, Curih 1094.10—1097.10, Dunaj 800.71—803.71, London 275.81—276.61, Newyork 56.80—57.00, Pariz 221.29—223.29, Praga 168.27—169.07, Italija 296.827—298.827.

Curih, Belgrad 9.1275, Berlin 123.85, Budimpešta 90.55, Dunaj 73.20, London 25.205, Newyork 519.35, Pariz 20.29, Praga 15.39, Italija 27.195.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 88 zaklj., Celjska 158 den., Ljublj. kreditna 128 den., Kred. zavod 170—175, Vevče 105—110, Ruše 265—285, Stavbna 56 den., Sežir 105 den.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Bukova drva fko vag. nakl. post. po 17.50; zaklj. 3 vag. Tendence nespremenjena.

Delež pridelci. (Vse samo ponudbe, slov. post., plač. 30 dni, dob. prompt.) Pšenica bač. nova 79—80 kg, 2%, 292.50—295, pšenica za september 305.50—307.50, za oktober 310—312.50, moka nova 0 g, bl. fko Ljubljana, plač. po prejemu 455—465, koroza 350—352.50, oves, novi za avgust 265—270, ječmen baški 70—71 kg, nov, rešotan, fko Ljubljana, plač. po prejemu po 325—327.50, rž, uzančno blago, mlevska tarifa 300—302.50. Zaklj. 1% vag.

Sveta življenje in vrvenje

»Svjatogor« in njegova posadka

Brzjavna poročila javljajo, da je svetovnoslavni ledolomilec Sovjetske republike »Krasin« te dni zapustil luko Stavanger, da dovrši še zadnji čin v pretresljivi drami Nobileve ekspedicije. Na tej poti ga spremljajo goreče želje celega civiliziranega sveta, da bi mu Usoda naklonila enak uspeh, kakor že tolikokrat doslej pri rešitvah akcijah.

Polkovnik Fawcett, slavni angleški raziskovalec, ki so ga divji indijanski rodovi v notranji Braziliji ubili. To se je zgodilo že pred več leti, a šele sedaj se je posrečilo neki reševalni ekspediciji, ki ga je bila šla letos spomladi iskati v ozemlje ob zgornjem teku reke Amazone, dobiti dokaze o njegovi smrti. Fawcetta je spremljal njegov sin in nekaj drugih mož, ki so našli vsi smrt s Fawcettom.

Široka javnost se namreč še vedno ni odrekla nadi, da hrabri Sved Amundsen in člani Alessandrijeve skupine še vedno žive. Strokovanji menijo, da je poškodovani zrakoplov morda zanesel Alessandrija in tovariše na kak otok, kjer ob nepopisnih mukah in pomanjkanju ter rastočem obupu čakajo rešitve. Ledolomilec »Krasin« bi bil morda že našel njihovo sled, ako ga neodložljive poprave ne bi bile silile, da prekine svoje rešilno delo in se vrne v Stavanger. Sedaj je hrabra ladja že zopet na poti v večno ledovje, medpotoma se bo ustavila v Bergenu, da naloži premog.

Ob tej priliki piše »Kölnische Volkszeitung«:

Ledolomilec »Krasin« in njegovo moštvo uživa v severnih deželah že od nekdaj izvrsten glas. Preje je ladja nosila ime iz ruske mitologije: »Svjatogor«. L. 1910 je pod tem imenom rešila manjši ledolomilec »Solovej Budimirovič« s posadko 87 mož, kateremu se je bilo v ledovju zlomilo krmilo in ga je zaneslo na daljno obalo Franc Jožefove dežele. Več vdeležencev takratne nevarne vožnje služi sedaj na krovu »Krasina«. Ti pomorščaki pravijo, da je sedanja »Krasinova« reševalna akcija mnogo težavnejša in nevarnejša nego je bila takratna. »Krasinov« kapitan, Eggi po imenu, je mož bogatih izkušenj in velike odločnosti, ki klub vsemu tovarištvu nasproti posadki ne pozna šale. To je molčec mož, ki res živi samo svoji odgovornosti. Komunistična enakost na krovu »Krasina« ima zelo relativen pomen. Posadka uživa mnoge majhne ugodnosti in svo-boščine, toda na krovu vlada železna disciplina. Kapitan daje svoja povelja s pomočjo megafona ali električnih signalov in če jih moštvo ne izvrši dovolj hitro, grme s poveljniškega mostu izrazi, ki so v rabi pri mornaricah vsega sveta.

Vsak član posadke se more označiti kot izvedenec v polarnem svetu. Skoraj vsi častniki so služili že v stari carski mornarici, tako tudi kapitan Eggi. Kapitan je star 48 let in že 36 let brodari po morjih. Kot 13 letni ladijski vajenec je prišel na vojno ladjo »Car« ter se je

odlikoval že pri reševalnem delu o priliki nesreče parnika »Volturno«.

Prvi ladijski častnik na »Krasinu«, Ponomarev, pozna morje skozi in skozi; tretji častnik, Pjetrov, je služil v stari carski ruski mornarici. Mem moštvo se nahaja mornar, ki je bil odlikovan z rdečim praporom (eno najvišjih sovjetskih vojaških odlikovanj), ker se je svojčas posebno izkazal pri potopitvi dveh vojnih ladij Wranglove bele mornarice. Če bodo tedaj »Krasinova« nadaljnja prizadevanja ostala brezuspešna, se to ne bo zgodilo radi premajhne sposobnosti posadke. Ko je kapitan Eggi ob prvi vožnji razglasil, da dobi mož, ki bo prvi odkril Malmgrenovo skupino, sto rubljev, je moštvo to z ogorčenjem odbilo. Straže so prostovoljno preko dolžnega časa vztrajale na svojih mestih.

S »Krasinom« bodo zopet sodelovala ruska in italijanska letala. Cuhnovski goji velike nade, da se akcija posreči. V zadnjem času so italijanska povodna letala z operacijskega oporišča »Braganze« natančno preiskala tako imenovane Sedmere otoke, ne da bi bili našli kako človeško sled.

V tem se mudi ledolomilec »Sedov« že dalj časa v predelih večnega ledu, ne da bi se mu bilo posrečilo, napraviti si pot. Poveljnik Bo-

ročil hčer ameriškega milijonarja Emeryja in se naselil v Londonu. Sinu iz tega zakona je angleški kralj podelil naslov: »Veliki knez Romanov-Ilinskiy«. Na Angleškem sta našla svoje zatočišče tudi velika kneza Mihail Mihajlovič in Jurij Konstantinovič ter njuna sestra. To so otroci med svetovno vojno umrlega velikega kneza Konstantina Konstantinoviča, ki je bil znan tudi kot pesnik. Njegova vdova Elizabeta živi na Švedskem. V Jugoslaviji pa živi velika kneginja Jelena, vdova velikega kneza Jana Konstantinoviča in sestra našega kralja. Od obeh hčera velikega kneza Jurija Mihajloviča, ki so ga boljševiki umorili, je ena poročila milijarderja Loedsa, druga pa angleškega mornariškega častnika princa Battenberga.

Kralj debeluhov umrl

V Atlantic City v Ameriki je umrl naravne smrti, to je za kapjo, Emory Titman, ki je bil star šele 38 let in je tehtal 192 kg.

Titman je bil sin priproste delavca. Že v rani mladosti je bil nenavadno debel, da ga je angažiral neki variete, ga vtaknil v livrejo in ga nastavil kot vratarja. Mladi orjak je vzbujal zanimanje in smeh. Napravljaj je tako smešen vtis, da se je zavzel zanj ravnatelj nekega drugega varieteta in priredil z njim turnejo po celi Ameriki. Honorar, ki ga je dobival Titman, ni bil ravno majhen.

Največja sreča pa je doletela Titmana, ko je ameriškim debeluhom prišlo na pamet, da si izvolijo svojega kralja. Tekme se je udeležilo približno 200 oseb, od katerih ni bil

Glavna cesta v Tirani. Albanska prestolnica šteje 10.000 prebivalcev.

Grad v Široki,

domovanje albanskega državnega poglavarja, ki naj postane kraljevi grad Skanderbega.

ronin pa javlja, da bi se utegnili nahajati Alessandrijeva skupina in Amundsen po njegovih opazovanjih na Viktorijinem otoku. Po tem naznanilu bo »Krasin« uravnaval svoje delo, sedaj plove naravnost proti najsevernejšemu delu Spitzbergov. Ob Hinloppenskem prelivu, pri Kap Leigh Smithu in na drugih ugodnih mestih so pripravili oporišča za letala. Če poizvedovalni poleti ne bodo imeli uspeha, bo prodiral »Krasin« dalje med Severovzhodnim otokom in Franc Jožefovo deželo.

Za vse slučaje so v Kraljevem zalivu zgradili veliko barako, kamor bodo za prvi hip spravili rešence.

Romanovi v pregnanstvu

V krvavi zimski noči 1. 1918, so rdeči gardisti v Jekaterinburgu usmrtili 17 članov ruske carske družine. Vsi številni ostali člani družine Romanovih žive v pregnanstvu. Si volasa mati Nikolaja II., Marija Feodorovna živi s svojo hčerjo, veliko kneginjo Olgo Aleksandrovno in njenim možem polkovnikom Fulkovskim, v Kopenhagenu. Druga hči carice matere, velika kneginja Ksenija, žena velikega kneza Aleksandra Mihajloviča, živi s svojima dvema sinovoma v Franciji. Hči te velike kneginje, Irena je žena slovitega kneza Jusupova, ki je umoril Rasputina. Na francoskih tleh živi tudi vrhovni poveljnik ruske armade v svetovni vojni, veliki knez Nikolaj Nikolajevič s svojo ženo, črnogorsko princezino. Dalje živi na Francoskem ruski prestolni pretendent veliki knez Ciril Vladimirovič. Njegova hči je žena Meininškega vojvode; njegova brata, velika kneza Boris in Andrej, živita v južni Franciji; Andrej je poročen s slavno poljsko plesalko Matildo Krcezinsko. Sestra tega velikega kneza je grška princeznja Helena, ki živi v Parizu. Tam se preživlja tudi velika kneginja Marija Pavlovna, ki ima veliko delavnico za umetno vezenje. Njen brat, veliki knez Dimitrij Pavlovič, je lani po-

Zato je tudi hotel v tem letu zapraviti vse svoje premoženje v znesku 50.000 dolarjev, tako da bi mu ob smrti ne ostal niti počen groš. Privoščil si je vse mogoče vžitke in gostil prijatelje in občudovalce. Nekega dne je bil popolnoma suh — toda računi s smrtjo se niso ujemali; ni je hotelo biti ponj. Sedaj ni bilo drugega, nego misliti zopet na zaslužek. Najel si je impresarija in šla sta na turnejo, ki se pa ni obnesla — moda je bila proti njemu. Impresarij je odložil svojo službo, Titman pa je šel za šoferja. Tu pa se je njegova pri- vlačnost takoj zopet pokazala, debeli šofer je bil imeniten original, ki se je vsak rad z njim vozil. Titmanova zvezda je zopet vstajala, neka filmska družba mu je ponudila engagement

Maršal Pilsudski na oddihu. Poljski diktator, maršal Pilsudski se nahaja v nekem romunskem kopalisku na oddihu. - Naša slika nam ga kaže na oknu z njegovim najljubšim psom.

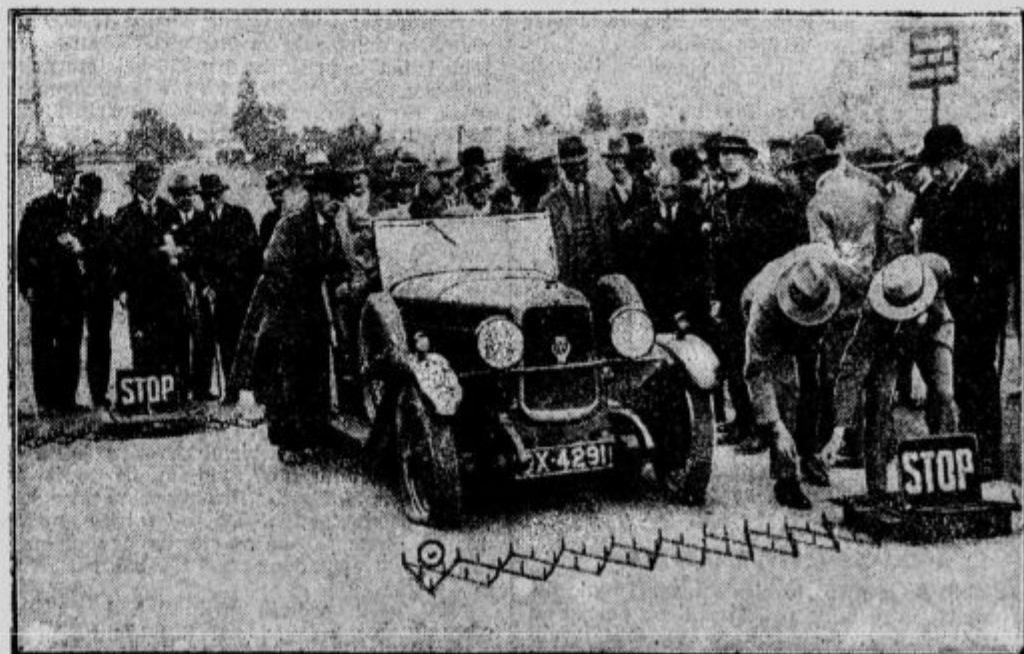
za komične vloge. Ravno je hotel nastopiti to novo pot, ko ga je ponovno zadel mrtvoud, topot zares.

Tekoča državna meja

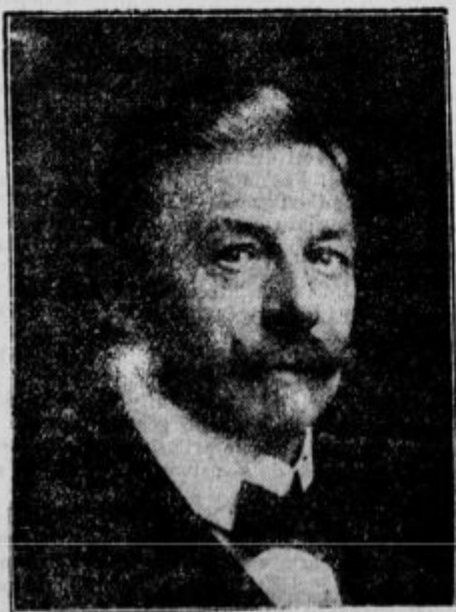
Del meje med Poljsko in Romunijo določa reka Prut. Ta voda je pa za vse preje primerna nego za določanje meje, kajti ima to slabo lastnost, da svojo strugo vsak hip čisto svojevoljno menja. Tako se dogaja, da so ene ter iste vasi enkrat na levem, enkrat na desnem bregu Pruta. Čim se Prut pomakne na romunsko ozemlje, tedaj takoj skoči poljska davčna oblast in napoka romunskim vsem vsa davčna bremena, ki jih le more. Ko se pa potem reka zlije na poljsko ozemlje, so tudi romunske oblasti takoj na vratih poljskih kmetov, zahtevajoč v romuniji uvedene davke. Tako so ubogi kmetje vedno v dveh davčnih kleščah. Naravno je, da se pri tem ne počutijo posebno ugodno. Zato so se sedaj obrnili na romunsko in poljsko vlado, naj se Prutu odvzame čast mejaštva in se določi nespremenljiva, trdna meja.

Zočinske sekste v Romuniji

Romunske oblasti so začele ostro preganjati »apostole« raznih nevarnih sekt. Najhujše blodnosti počenjajo takojimenovani »inocentisti«, katerih sekto je ustanovil pred vojno ruski pop Inocenc v Besarabiji. Tempelj te sekte so odkrili v kraju Budesti v Besarabiji. V podzemskih prostorih so našli trideset inocentistov, ki so se tamkaj nad dva meseca postili. Vsi so bili čisto goli, a na prsih so imeli v kožo vrezan krvav križ. Rane so jim bile še nezaceljene. Počenjajo tudi druge blodnosti. — Drugi tempelj inocentistov so odkrili v občini Piatra. Tam so našli v podzemlju napol mrtve ljudi, ki so jih mučili; med njimi so ležali štirje mrličji. V zadnjem času so delali »apostoli« veliko propagando; nove člane so obsodili na »krvav križ« in post. Večino teh žrtev blodnega sektarstva so morali odpeljati v bolnišnico; med njimi so bili tudi mladostne osebe obojega spola.

Past za vtomobilske tatove. Angleška policija je iznašla sredstvo, s pomočjo katerega naj se olajša aretacija avtomobilskih tatov. Avtomobil, ki se ne bo ustavil na prvo znamenje »Stop«, bo zavozil preko železne ovire, po-ute z ostrimi žebli, ki uničijo vsak gumijasti obroč.

Senator Brabec, načelnik českoslovaške delegacije na intercarlamentarni konferenci v Berlinu.

Turistika

Otvoritev nove poti na Mojstrovko.

Kranjska gora, 27. avg.

Prav slavnostno in ob izredno veliki udeležbi veselo razpoloženih planincev in planink se je v nedeljo odvijala zanimiva pot na Mojstrovko. S to otvoritvijo se je končeno vendarle posreželo zadovoljiti željam mnogih ljubiteljev planin, ki tako dobe novo izletno točko s krasnim razgledom na vse strani. Mojstrovka je bila sicer tudi prej že dostopna turistom toda s tem, da je bila pot nanjo speljana deloma po italijanskem ozemlju, je bila za nas skoro brez pomena. Italijani so našim turistom stalno onemogočevali poset vrha in ob vsaki možni priliki šikanirali tiste, ki so goro vkljub takim težkotam posekali.

S tem, da je naše SPD zgradilo novo pot po naši strani, vse te zapreke in šikaniranja odpadejo. Mojstrovka bo imela vedno dovolj hvaljevitih obiskovalcev. Radi tega zlasti, ker je dohod po dolini Pišence do Erjavčeve koče zelo pripraven, in kar je glavno, ne predaleč oddaljen od železnice. V dveh urah si s Kranjske gore v Erjavčevi koči, ki ti nudi ob normalnih prilikah dovolj postelj za prenočišča; do vrha Mojstrovke pa rabiš od Erjavčeve koče prav tako 2 uri. Za sestop bo, kakor izvezmo, kaj kmalu poskrbljeno. Morda še letos, vsekakor pa na pomlad se bo namreč izdelal, oziroma izboljšal prehod iz Rup v Planico, ki bo tako nudil lepo zvezo te ture. Sicer je pa tudi sestop k Erjavčevi koči zanimiv, kajti okoli koče in po bližnjih travnatih pobočjih se ti nudi dovolj prilike za solnčenje. Poleg tega izvira pod kočo bister studenec, ki si s svojim šumom zaziblje v sladke sen, potem ko si se v njem opral in osvežil telo, od naporne ture nekoliko utrujen. In za tak počitek ti je na razpolago več kot dovolj časa, kajti vlak odhaja šele ob petih popoldne iz Kranjske gore.

Nova pot na Mojstrovko je res mojstrsko delo. Na nekaterih krajih gre tik nad prepadi ali pa pod visokimi policami, pa spet strmo navzgor po kamninah — skratka: v vsakem oziru izvrstna pot, ki nudi povrh vsega cel čas lep razgled na Karavanke in dalje tja na Visoke Ture. Prednost te poti je mmo vsega še ta, da vodi skozi po senčni strani. Na izgraditvi te poti se je delalo 4 tedne. Večinoma so delali trije delavci, le kakšen dan štirje. Porabilo se je okroglo 400 metrov žične vrvi, železnih klinov za prijeme in za oporo pa brez števila. Osrednji odbor SPD bo stala ta pot okroglo 16.000 Din. Pripomniti je, da se je pri tej priliki posebno izkazala Kranjska industrijska družba na Jesenicah, ki je društvo ves ta material dobavila z znatnim popustom.

Res varno izpeljana pot preko strmih sten na vrh Mojstrovke je bila v nedeljo deležna splošnega priznanja vseh številnih planincev in planink, ki so se popeli ta dan na vrh. In teh je bilo precej! Posebno vneti turisti so pohiteli iz Erjavčeve koče skozi Vrata in po dolini Rup, ter od tam po novi poti že v ranili jutranjih urah. Oni, ki so bolj zaprani, so odhajali kasneje, vrstili in srečevali pa so se vse dopoldne; popoldne pa so šli na vrh še oni, ki so šele z nedejskim jutranjim vlakom prišli v Kranjsko goro.

Po kosilu se je pred Erjavčovo kočo pričela res prisrčna in domačinska slavnost. Predsednik SPD, g. dr. Fr. Tominešek je nagovoril zbrane planince z lepim nagovorom, v katerem jih je uvodoma pozdravil, nato pa naglasil pomen tega slavlja in novo-otvorjene poti, ki je tudi za državo samo važna. Po tej poti nam je po svobodnih tleh dostopna pomembna obmejna postojanka, ki nam je bila že takorekoč iztrgana iz rok. Ob tej priliki mi je prijetna dolžnost, da se spomnim vseh, ki so kakorkoli pripomogli, da se je ta naš načrt tako lepo realiziral, ter se jim za ta trud v imenu SPD prav toplo zahvalim. V prvi vrsti gre moja zahvala dr.

Stanku Tominešku, ki se je mnogo trudil okoli te stvari in ponovno preplezal celo steno Mojstrovke iz raznih smeri, ter tako potem mogel določiti, kjer naj se pot izpelje. Dalje se zahvaljujem vrlemu mojstru Hanzi, ki je vodil vsa dela pri izgraditvi prav posebno pa še našemu Trentarju, g. Kravanji, ki naravno ni odpovedal tudi topot, kakor je sploh znano da se brez Trentarja v gorah nič ne zgodi... Hvala pa tudi vsem drugim, ki ste svojo skrb in zanimanje in ljubezen do naših planin dokazali s svojim prihodom na ta kraj. V tem oziru prav lepo pozdravljam naše brate Hrvate, ki so tudi s svojim tur. klubom »Sljemec« prihiteli ob tej priliki v našo sredo. Bodite prav toplo pozdravljeni na slovenskih tleh!

Za te pozdrave se je v imenu hrv. tur. kluba »Sljemec« zahvalil njega predsednik, g. Cvetič. Povdaril je, da so Hrvati vedno radi prihajali v naše planine, ter so tudi stalno z zanimanjem sledovali del in napredek SPD ter njenih vrlih članov. Prav dobro vedo, da so z napredkom in razvojem slovenskega planinstva nujno zvezane imena Aljaža, dr. Tume, dr. Tomineška in drugih. Zato se tudi oni veselo pridobivajo, ki jo je društvo s to novo potjo doseglo in k tej pridobitvi tudi čestitajo planinskemu društvu.

Cela planinska slovesnost se je nato nadaljevala v splošnem rajanju in veselju med zvoki harmonike, ki jo je pridno igral oskrbnik Torkar iz Aljažvega doma.

Svetovnih Cudes

je bilo glasovitih v starih časih.

Danes obstoji samo eno čudo, zato pa tem bolj znano po svojih 7 prednostih, a to je

Schicht

Terpentin = Milo

s svojimi prednostmi

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 100 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsakoglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Ček. račun Ljubljana 10.349. Tel. št. 23-28.

Službo dobe

Praktikantinja
za pisarno se sprejme. - Maribor, Trubarjeva ul. 9.

Strgarskega vajenca
krepkega, sprejme Franc Rojina, Kolodvor. ul. 8.

Prodajalko
se takoj sprejme, katera ima obrtni list za trgovino z mešanim blagom. Biti mora poštena, pridna, z dobrimi spricavili. - Ponudbe je poslati pod »Ugodno« upravi Slov.

Trgov. sodrudnico
verzirano v mešani stroki, dobro, pošteno moč, sprejme takoj pod ugodnimi pogoji trgov. firma J. Kušan, Kranj, Sloven.

Čevljar. pomočnika
za fino zbito delo takoj sprejmem. - Janko Kos, čevljar, Ljubljana, Tržaška cesta. Stan in dom.

Zdravo dekle
dobro vzgojeno, poštenih staršev, sprejemam za pospravljanje finih sob in k otrokoma. Starost 15 do 17 let. - Naslov v upravi Slovenca pod št. 8030.

Klepar. pomočnika
in vajenca sprejemem. - Josip Otorepec, splošno kleparstvo, Za gradom 9.

Šoferja
dobrega, treznega, kateri je izučen mehanik, iščem. Stalna služba, za potovanje po Sloveniji; mesečna plača 1300 Din, dižete na potovanju 80 Din. Službo je nastopiti tekem 14 dni. Oglašiti v Mariboru, Koroška cesta 80, najkasneje do 8. ali 9. sept. od 11 do 13.

Zobotehnika
samo površno moč v delih zlata in kavčuka, išče za takoj ljubljanski zobozdravnik. - Naslov v upravi Slov. pod št. 8024.

Trgov. sodrudnika
ki je zmoežen aranžiranja, sprejme modna trgovina v Ljubljani. Ponudbe na Poštni predal 92.

Dekle, priprosto
a snažno, katero razume kuhati in opravljati druga boljša hišna dela, takoj sprejemem. Starost 25 do 35 let. Je snažna, dostojna in poštena dekleta se upoštevajo. Naslov v upravi Slov. pod št. 8029.

Službe iščejo

Elektromonter
išče dela. - Naslov pove uprava Slov. pod št. 8034. uprava Slov. pod št. 8034.

Samostojna vdova
bivša restavratorka in hotelirka, išče mesto voditeljice event. uradniške menze, sanatorija, instituta, penzije ali drugega večjega sličnega podjetja. Naslov se izve v upravi Slovenca pod št. 8018.

Kupimo
Maline
kupi je Lovro Sebenik, Ljubljana, Knezova ulica.

Prodamo
Transportnih sodov
šest komadov, od 6-800 litrov, in en ležalni jako lep sod s 1700 lit. vsebine, prodam po nizki ceni. Vsi so obdani z vinskim kamnom. Pojasnila Dr. Zarnika cesta 19 v Ljubljani.

Dolenjske črnine
3 polovnjake 1927, prvo-vrstne, prodam. Cena po dogovoru. Naslov v upravi št. 7877, Črnnine.

Prodaja vina

Večje množine zajamčeno naravnih VIN prodaja Ravnateljstvo nadbiskupskih dobav, Zagreb, Vlaška ulica 75.

Denar

10 do 15.000 Din posojila
išče obrtnik za dobo je-senske sezijske. Plačam visoke obresti v živilih ali v gotovini. Sigurnost z jamčenjem. - Ponudbe na upr. Slov. pod: Posojilo.

Zasluzek

Veliko provizijo
(od prvih sedem obrokov) plača pri prodaji državnih papirjev združenih z zavarovanjem »Uspjeh«, Beograd, Dračka br. 9.

Stanovanja

Prazno sobo
s kuhinjo ali brez, išče samostojna trgovka v bližini sv. Jožefa ali sv. Petra za takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo Slov. pod »Prazna«.

Stanovanje
s štirimi sobami, kopalnico in drugimi pritliklami, se odda. - Več se izve na Dunajski cesti 25 v pisarni.

Poselstva

Hišico z vrtom
pri cerkvi na Zaplazu - prodam. Kupecu takoj od-stopim. Od 4.-8. sept. sem doma. Naslov pove uprava Slov. pod št. 8023.

Dijaki

Tri manjše dijake
(dijakinje) se sprejme v oskrbo poleg realke. Naslov se poizve v upravi Slovenca pod št. 8033.

Dva srednješolca
se sprejemata na hrano in stanovanje. Več se izve v Forjanski ulici 36.

Pouk

Pozor krojači, šivilje, nešivilje!
Vodja Krojnega učilišča F. Potočnik, Ljubljana, Stari trg 19, se je vrnil iz inozemstva z znanstvenega modnega potovanja. Nov tečaj se prične začetkom septembra. Tečaj bo za zunanje dnevni, za mestne večerni. Informacije od 8-12 in od 2-6. Revnejšim znižano.

Poizvedbe

Tele se je izgubilo
25. avgusta, kdor ga zasledi ali ujame, naj sporoči na naslov: FRANC BERGANT, Polje št. 9, p. Vodice, Gorenjsko.

Razno

Ia trboveljski premog
in lepa, suha bukova drva kupite najugodnejše pri tvrdki Franc Slova, Razlagova ulica 20.

Žičnati posteljni vložki
najceneje pri tvrdki Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska 1.

Najcenejše
manufakturno blago Vam nudi

Najboljše
manufakturna trgovina

Fischer & drug

Celje

Kralja Petra cesta 22

Dospela je ravno kar večja množina blaga za je-sensko in zimsko sezono, katero nudiva najinim cenjenim odjemalcem po skrajno nizkih cenah. Ogledajte si zalogo in cene in prepričajte se osebno!

Čevliarji, pozor!

Potrebujem večje količine kovanih in tek-sanih otroških čevljev. - Ponudite:

S. Fruchtmann
Beograd, Cara Dušana 57/II. sprat.

Moj soprog, gospod

Karel Klander

biv. notar v Kranjski gori, nadporoč. v p. je dne 25. avg. 1928 po dolgoletni bolezn, ki mu jo je povzročila svetovna vojna, v Kostanjevici umrl. - Pogreb predragega pokojnika bo dne 28. avgusta 1928 v Kostanjevici.

Kostanjevica - Ljubljana, 27. VIII. 1928.

AMALIJA KLANDER.

Henrik Sienkiewicz:

Na polju slave

Povest iz časa kralja Jana Sobieskega.

Na to se je pan Ciprianovič dvignil, stopil k Kše-peckemu in mu pogledal naravnost v oči.

»Ali me hočete prestrašiti, gospod?« je vprašal.

»Me je samega strah...« je ponovil stari Kše-pecki.

A nadaljni razgovor je prekinilo kričanje, ki se je nenadoma zaslislalo z dvorišča poleg kuhinje in kleti. Kšočila sta k odprtemu oknu in v prvem trenutku ostrmela od začudenja. Po cesti ob živi meji proti vrtači, ki je zapirala stezo na dvorišče je namreč dirjalo neko nenaravno strašilo, ki ni bilo podobno nobenemu izmed vseh na zemlji poznanih živih bitij. Za njim pa so s krikom podili svoje podvijane konje in mahali z biči po zraku štirje Bukojemski. Pošast je prva pridvela na dvorišče. Za njo so prihrumeli peklenskimi gonjačem podobni bratje in jo pričeli goniti okoli nasadov pred hišo.

»Jezus, Marija!« je zaklical pan Ciprianovič. Planil je na hodnik, njemu tik za petami pa stari Kše-pecki.

Šele zdaj sta utegnili razločnejše videti. Pošast je na videz sličila orjaškemu ptiču in obenem konju z jezdecem, kajti tekla je po štirih in imela na hrbtu neko postavo. Toda jahač in konj sta bila tako vsa s puhom pokrita, da sta bili videti njuni glavi kakor dve pernatki kepi. Sicer pa stvari ni bilo mogoče kaj natančneje razločiti. Konj je kakor vihar drvel okoli dvorišča. Bukojemski pa so mu bili vedno za petami in niso štedili z udarci, ki so strgali puh, da je padal na tla ali pa kakor snežene plahčice krožili po zraku.

Pri tem pa je pošast rjovela kakor ranjen medved in tudi bratje so tulili. V tem splošnem kričanju

sta se gubila glasova pana Ciprianoviča in starega Kšepeckega, ki sta na vse grlo vpila:

»Stojte! Za pet ran božjih, stojte!«

A jahači so dirjali kakor blazni in so kakih petkrat obleteli dvorišče. Medtem je iz kuhinje, shramb, hlevov, iz skednje in kašče pritekel vse polno služabnikov. Začuli so bili krič: »stojte!«, ki ga je že čisto v obupu ponavljal pan Serafin, pohiteli so h konjem Bukojemskih in jih pričeli brzdati, zgrabili so jih za povode in uzde. Slednjič so bratom ustavili konje, toda težji posel so imeli s pernatim dirkačem. Brez uzde, od bivev pretepen, preplašen in prestrašen, se je vzpenjal, čim je zagledal ljudi, na zadnje noge, ali se obračal kakor blisk vstran. Končno se jim je posrečilo, da so ga ujeli baš v trenutku, ko se je napenjal, da bi skočil kar čez plot. Eden izmed slug ga je zgrabil za čop med ušesi, drugi ga je prijel za gobec, več se mu jih je obesilo na grivo. S to težo konj ni mogel preskočiti plotu in se je zgrudil na sprednje noge. Sicer je takoj zopet planil pokonci, a iztrgati se ni več poizkušal, samo tresti se je začel po vsem životu.

Zdaj so sneli tudi jezdeca. Izkazalo se je, da zato ni bil zletel na tla, ker je imel noge tesno zvezane pod konjskim trebuhom. Postrgali so mu puh z obraza, a pod puhom je bil obraz ves zalepljen z gosto smolo, tako, da potez ni bilo mogoče razbrati. Sploh je jezdec komaj še kazal znake življenja. Šele, ko so ga prinesli na hodnik pred hišo, ga je spoznal stari Kšepecki. Tudi pan Serafin ga je spoznal in oba sta vsa zavzeta kriknila:

»Marcian!«

»Prav ta nesnaga je!« je težko hropeč, pritrdu Matevž Bukojemski, »malo smo ga kaznovali in ga pripodili semkaj: naj panna Sieninjska vidi, da so še sočutne duše na svetu.«

A pan Ciprianovič se je kar za glavo prijel:

»Da bi vas strela z vašimi sočutnimi dušami vred! Razbojnik!«

Potem se je obrnil k pani Dzvonskovi, ki je bila

z drugimi vred pritekla zraven in se samo križala, ter ji zaklical:

»Nalijte mu žganja v usta, da se zave — potem pa v postelj z njim!«

Pričelo se je tekanje in zmešnjava. Eni so pohiteli pripravljati postelj, drugi pa krop, tretji zopet po žganje. Nekaj slug je Marcianu pulilo puh; pomagal jim je tudi stari Kšepecki, zraven pa škripal z zobmi in ponavljal:

»Še živ? ... ni živ? ... Živ je! Maščevanje! maščevanje!«

Potem pa se je nedoma vzravnal, planil k panu Serafinu, mu stegnil kakor kremplje sključene prste naravnost pred oči in pričel tuliti:

»Tudi ti si bil zmenjen z njimi! Sina si mi ubil — tolovaj armenski!«

Ciprianovič je silno prebledel in zgrabil za sabljo, toda v istem trenutku se je spomnil, da je tu on gospodar, Kšepecki pa gost. Zato je izustil ročaj sablje in mesto tega dvignil dva prsta in dejal:

»Pri Bogu, ki je nad nami, prisegam, da nisem ničesar vedel — in to sem pripravljen priseči tudi na razpelo — amen!«

»Mi smo pričeli!« je zaklical Marko Bukojemski. Ciprianovič pa je dodal:

»Bog vas je kaznoval, gospod, ker ste mi kot brezbrambnemu starcu grozili z nebrzdanostjo svojega sina. Glejte, kam ga je pripeljala njegova nebrzdanost!«

»To je zločin!« je rjovel stari, »rabelj vas čaka, ob glavo vas denejo! Maščevanje! Pravica!«

»Glejte, kaj ste storili!« je rekel, k Bukojemskim obrnjen, pan Serafin.

Saj sem pravil, da bi bilo bolje takoj pete odnesti, se je oglasil Luka.

A medtem je pritekla pani Dzvonskova z gdan-skim žganjem (kuminovec) ter ga pričela iz steklenice vlivati v odprta Marianova usta. Ta je pričel požirati in je takoj odprl oči,

LAUDSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 29 zvezek: A. Sheehan, Nodlag. Povest trškega dekleta, 24 Din. vez 32 Din - 24 zvezek: A. Marthy, Hanka, Lužičko-slovenska povest, 22 Din. vez 30 Din. - 25 zvezek: Hagard, Hiti resarja Montezuma, 32 Din. vez 42 Din. - Storiek in njegovo huckasto hujenje, 14 Din. vez 22 Din. - 27 zvezek: Pregelj, Otroci solina, 24 Din. vez 32 Din.

'VIERASS' rezila za britje, izdelek iz najfinejšega švedskega jekla tvornice J. VOOS D. Sohn, Solingen.

Zahleva povod samo „VIERASS“ rezila, da se briješ s trajnim zadovoljstvom.

Kvalitativno na višku.
Cena samo Din 4.— po komadu.

Naročila za Slovenijo izvršuje:

Glavno zastopstvo in skladišče: **UNIVERSAL**, Ljubljana, Krekov trg št. 10.

Globoko potrta žalost naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da je naš predobri in preskrbni oče, ded, praded in stric, gospod

Jur Tavčar

zidarski mojster in posestnik v Poljanah

dne 24. m. zgodaj zjutraj po dolgotrajni in težki bolezni v 75. letu starosti, previden s svetotajstvi ponižno Bogu vdan za vedno preminul.

Blagopokojni je bil pokopan v soboto 25. t. m. ob 5 popoldne na domačem pokopališču. Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem se priporoča v blag spomin.

Poljane, dne 26. avgusta 1928.

Žalujoči rodbini Tavčar-Varl.

Zahvala.

Globoko ginjeni sočustvovanja ob smrti in zadnji poti našega nepozabnega očeta, gospoda

Jurja Tavčarja

od strani sorodnikov, vaščanov, občanov, znancev in prijateljev za njegove dolgotrajne bolezni in za mnogoštevilno spremstvo na njegovi zadnji poti k večnemu počitku se najtopleje zahvaljujemo.

Posebej se še zahvalimo velespoštovani dvorni dami ge. dr. Tavčarjevi za nje zadnje spremstvo, kakor za nje zanimanje v času njegove bolezni, zahvalimo se gospodoma domačima duhovnikoma za njih tolažila ob bolezni in slednjič gospodu nadučitelju L. Perku za njegov poslovljeni ganljivi govor ob grobu. Vsem srčna hvala!

Poljane, dne 27. avgusta 1928.

Žalujoči rodbini Tavčar-Varl.

Naznanjamo tužno vest, da je naša predobra soproga, mati babica in teta, gospa

Rozalija Keržan

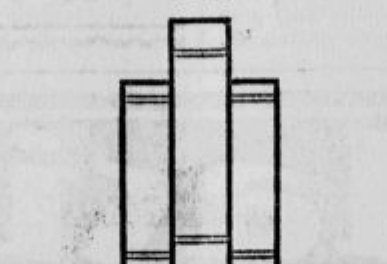
soproga polic. nadzornika v pok.

v nedeljo dne 26. avg. po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala. — Pogreb drage pokojnice bo v torek dne 28. avg. ob 4. uri pop. iz hiše žalosti, Gosposka ulica 15, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 26. avgusta 1928.

Jakob, soprog. Dora, hči. Marko, vnuk.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA K. T. D.

V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Lanene tropine
in druga krmila
nudi najceneje
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.

veletrgovina žita in mlevskih izdelkov

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah.

CERNE, juvelir, Ljubljana,
Wolfova ulica št. 3.

Otomane

v različnih vzorcih, po 550, 600 in 680 Din. otomanska pregrinjala, modroce itd. kupite najboljša. - Rudolf SEVER, tapetništvo, Marijin trg 2.

Zahvala

Ob prebriski izgubi našega nepozabnega

Stanka Prijatelj

posestnika in solastnika trvdke Fr. Prijatelj, Tržišče

se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za številne izraze blagodejnega sožalja, za poklonjeno cvetje in vsem, ki so ga v tako izredno velikem številu spremili do preranega groba.

Tržišče, dne 23. avgusta 1928.

Žalujoča rodbina Prijatelj.

Načelstvo Hranilnice in posojilnice v Sodražici v tugi naznanja, da je dne 27. avgusta 1928 njen dolgoletni, zelo delavni odbornik

Ivan Arko

Sodražica 76

po dolgi, mučni bolezni bogu vdan preminul. Pogreb bo v sredo 29. avgusta ob 7 zjutraj.

Ohranimo ga v hvaležnem spominu!

Sodražica, dne 27. avgusta 1928.

V globoki žalosti javlam v svojem in imenu svojih otrok Henrika in Franca ter vseh ostalih sorodnikov pretresljivo vest, da je moj iskrenoljubljeni soprog, oziroma oče, brat, zet in svak, gospod

Franc baron Lazzarini

okrajni glavar v pokoju

po dolgi, mučni bolezni, danes ob 3 zjutraj, previden s tolažili sv. vere, izdihnil svojo blago dušo.

Truplo pokojnega bo blagoslovljeno dne 28. avgusta 1928 ob 11 dopoldne v Krškem, nato prepeljano v rodbinsko kapelico v gradu Smlednik, ter dne 29. avgusta 1928 ob 9 dopoldne položeno v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

V Krškem, 27. avgusta 1928.

Poldi baronica Lazzarini.

Lep in neomejeno trpežen tlak iz cementno-mozaičnih ploč

za cerkve, veže, kuhinje, hodnike, trotoarje okrog hiš v raznih barvah in vzorcih ter drugo stavbeno blago iz cementa: podboje, stopnice, nagrobne spomenike itd., izdeluje **IVAN GOSTINČAR**, cementarna, Pešata, p. Dol pri Ljubljani.

Iščem za svoj obrat dobro izurjenega

strojevodjo ter šoferja

Kateri je tudi zmožen opravljati vsa v to svrbo spadajoča popravila. Samci imajo prednost. - Pomudbe na: Ignacij Sinigoj, tovarna usnja, Ljutomer.

Stavbno podjetje v Ljubljani išče

več polirjev

za stalno delo. — Ponudbe pod »Vesten in trezen« št. 7910. na upravo »Slovenca«.

Iščemo osebe po vseh mestih

kot voditelje podružnic. - Posebna izobrazba, skladišče ali prom. kapital nepotreben. — Mesečni dohodek ca. 150—200 dolarjev.

Vprašanja na:

„The Novelty Company“
v Valkenburgu (Limburg), Nizozemska

Din 69.-

Din 69.-

Din 69.-

Din 69.-

Ugodna prilika!

Ženski platneni čevlji preje Din 85.—
od 24. avgusta Din 69.—

Sandale Din 89.— Opanke moderne Din 129.—

Rata